

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS-THURSDAY – RUGSĖJO-SEPTEMBER 30, 2021 • Vol. CXII NR. 77

Kaina 2.00 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09-29-2021

Prezidentas palinkėjo „Išlikti lietuviu visur ir visada“

Virginijos Petrauskienės nuotr.

Rugsėjo 23–24 dienomis įvykęs Lietuvos Respublikos prezidento Gitano Nausėdos ir pirmosios ponios Dianos Nausėdienės bei juos lydincios grupės vizitas Čikagoje buvo didelis ir svarbus įvykis čia gyvenantiems lietuviams ir lietuvių organizacijoms. Svečių delegacija per dvi dienas aplankė nemažą dalį iš gausybės čia esančių lietuviškų centrų, susitiko su lietuviškų organizacijų atstovais. Susipažinęs su šiuose centruose verdančia veikla, LR prezidentas vizito metu ne kartą išreiškė dėkingumą Amerikoje gyvenantiems ir daugelį metų lietuvių puoselėjantiems tautiečiams. Čikagos lietuviai taip pat yra dėkingi prezidentui už parodytą išskirtinį dėmesį. Lankydamasis „Draugo“ redakcijoje, G. Nausėda davė interviu.

Pasakojimas apie LR prezidento vizitą ir pokalbis su juo – 3-4 psl.

DRAUGAS

laikraštis lietuviams
leidžiamas nuo 1909 metų

Amerikiečių augintiniams – lietuviška produkcija

Dar viena Lietuvos įmonė įžengia į Amerikos rinką. Tai – KIKA GROUP. Prieš savaitę į Jungtines Amerikos Valstijas iškeliavo pirmasis šios įmonės produkcijos kroviny, kuriame – „Nature's Protection Superior Care White Coat“ linijos pašarai bei „Taurro Pro Line“ kosmetika.

– 15 psl.

Menininko idėjos ateina ir iš sapnų

Los Angeles gyvenantis dailininkas Rolandas Dabukas šią vasarą nemažai laiko praleido kurdamas Čikagoje. Rugsėjo 17 d. dailininko draugai ir jo meno gerbėjai turėjo dar vieną neeilinę progą susitikti su Rolandu – tą dieną PLC galerijoje „Siela“ buvo atidaryta personalinė menininko paroda „Metamorfozės“ bei filmuojama laida „'Siela' pristato“, kurios herojumi ir tapo pats dailininkas.

– 8 psl.

Jeigu skaitysi tik tas knygas, kurias skaito visi, tuomet ir galvoti galėsi tik tai, ką galvoja visi – H. Murakami

Lietuvoje pabėgėlių ir migrantų tema aktualesnė net už COVID-19 bus veikiausiai net tik šiais, bet ir ateinančiais, o gal net dar daugiau metų. Turėsime priprasti prie kitokių, tų, kuriuos matydavome tik per TV ekranus, ten, kažkur toli, palei JAV ir Meksikos sieną, prie Italijos ir Ispanijos krantų, stebėdami situaciją Graikijoje ir Afganistane. Jeigu toli, tai reiškia, kad mūsų neliečia.

Tačiau nerūpėjo ir nepalietė iki tol, kol per kelis mėnesius Lietuvoje atsirado 4 tūkstančiai svetimšalių, prašančių ar ir reikalaujančių maisto, stogo virš galvos, drabužių ir laisvės judėti. Paskutinįjį pageidavimų punktą mums būtų lengviausia ir mieliausia išpildyti – judėkite, judėkite, gal net palydėtume nuo sienos su Baltarusija link Lenkijos, idant jūs pasiektumėte išsvajotąją, saugumą ir geresnį gyvenimą garantuojančią turtingąją Vakarų Europą. Mes jus puikiai suprantame, irgi judėjome ta kryptimi, bėgdami nuo sovietų 1944-aisiais, o jau nepriklausomos Lietuvos laikais iki šių dienų vis dar tiesa nebėgame, bet ramiai dairomės ir skrendame ta pačia kryptimi ar šiauriau, į Skandinavijos šalis, ieškodami geresnių gyvenimų sąlygų, didesnio užmokesčio už tą patį darbą ar karjeros galimybių.

Todėl mūsų jau niekas ir nebevadina pabėgėliais, tik ekonominiais migrantais. Galbūt todėl mes jau pamiršome, ką reiškia bėgti nuo karo, nuo diktatorių režimų, palikus visą savo turtą, užgyventus namus, draugus ir visą giminę nežinioje, gal net be vilties kada nors su jais susitikti. Galbūt todėl visus, kurie nelegaliai kerta Lietuvos sieną, laikome tokiais pačiais kaip mes patys, ieškančiais galimybės gyventi oriau, sočiau, kaip žmonės Liuksemburge, Osle ar

Visi mes pabėgėliai

JŪRATĖ KUODYTĖ

Berlyne, nesigilindami į kiekvieno iš tų svetimšalių situaciją ir priežastis, kodėl jie atsirado Lietuvoje.

O priežastys skirtingos, nors tiesa ir tai, kad didesnė dalis tų svetimšalių tikrai bėgo ne nuo karo ir patys tai pripažįsta jų klausinėjantiems žurnalistams. Žinoma, nesitikėjo, kad teks taip ilgai gyventi palapinėse, lyg kokiame užsitęsusiame turistiniame žygyje kepant ant lauželio tuos baltus saldžius dalykėlius, kaip ten jie vadinasi, na, kur filmuose ne sykį rodo ir vaikams labai patinka. Prie lauželių teko ne tik kepti maistą, kurio negalėjai pasirinkti, bet ir džiovintis drabužius, šildytis, pratinantis prie lietuviško klimato, nė iš tolo nepanašaus į Afrikos ar Irako.

Tad po kurio laiko pradėjo suvokti, kad gali būti, jog, suklaidinti hibridinio karo žaidėjų ir bėgdami nuo vilko, užsoko ant meškos... Tačiau meškos Europos Sąjungai priklausančiose valstybėse kitokios nei šalimais esančioje Baltarusijoje. Joms galioja taisyklė nuo Adomo ir Ievos laikų, kai šie dar gyveno Edeno sode: turi su visais gyventi draugiškai, klausyti Dievo, ragauti nuo visų medžių vaisių (išskyrus nuo to vienintelio, žinoma, kuri šandien pavadintume žmogaus teisėmis) ir mėgautis sočiu gyvenimu.

Kaip žinome, pirmieji žmonės neatlaikė tokio gyvenimo, kokį turėjo, ir ryžosi ieškoti geresnio, to, apie

kuri jiems kalbėjo ne Dievas, bet gundytojas. Ir puikiai žinome, kuo tai baigėsi. Galbūt todėl taip įkrito širdin aną dieną išgirsta kunigo mintis apie tai, kad tam tikra prasme visi mes esame pabėgėliai, kažkada patys savo noru pabėgę nuo Dievo, bėgantys ir šiandien, nes turėdami pasirinkimo laisvę, gerokai dažniau renkames savo asmeninę gerovę, laikydami ją viršesne už

kitų teisę gyventi taip pat žmoniškai. Pabėgėliai yra ir tie, kurie nusprendė naudotis Edeno sodo vaisiais, neturėdami tikslo to sodo prižiūrėti ir naudodamiesi jame dirbančiųjų mielaširdyste (ar įstatymų spragomis, kurios leidžia jiems tai daryti), tačiau nuo Dievo bėga ir tie, kurie, nelinkę dalintis užaugintais vaisiais, jų perteklių tiesiog išmesdami į šiukšlyną: vakcinomis, maisto produktais, drabužiais ir t.t.

Prisiminiau, kad jau trečius metus „marinuoju“ savo spintoje vieną šiltą palatą. Labai geros kokybės, truputį per didelis, atsiuntė giminaite iš Amerikos. Nė karto neužsivilkau, nes turiu dar vieną pūkinę striukę ir pamėgtą savo senąją palatą. Galbūt atėjo metas keisti situaciją spintoje ir pirmiausia požiūrį į atidėtus palėpėse ar rūsiuose daiktus „juodai dienai“? Toji juoda diena atėjo, tiesa ne man, bet tiems, kurių nė nepažįstu. Su manimi pasidalino mano artimas, giminaite, kurios gyvai nesu mačiusi. Tačiau šiandien matau tuos, kurie tolimi, bet pažįstami iš televizorių ekranų. Ir jiems tikrai šalta. Ką gi, beveik apsisprendžiau pati sau ir truputį kitiems pamokslaudama, tik sunkiausias dalykas dabar bus, kuriuo palatą dalintis – tuo senuoju, ar tuo geruoju, iš Amerikos? Atsakymą beveik žinau, bet leiskite šį kartą su jumis savo sprendimu nesidalinti.

Prezidentas į LRT tarybą skiria R. Šerelytę-Mendeikienę

Prezidentas Gitanas Nausėda, vadovaudamasis Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymu, antradienį pasirašė dekretą, kuriuo skiria Renatą Šerelytę-Mendeikienę LRT tarybos nare.

Rašytoja, Lietuvos rašytojų sąjungos valdybos narė R. Šerelytė-Mendeikienė yra 8 romanų, 5 novelių rinkinių, eseistikos knygos, 14 knygų vaikams autorė. Jos romanai išversti į vokiečių, lenkų ir anglų kalbas. Novelių ir eseistikos išversta į anglų, prancūzų, vokiečių, lenkų, italų, ispanų, kroatų, gruzinų, rusų, švedų kalbas.

2009–2013 m. R. Šerelytė-Mendeikienė dirbo prezidentės Dalios Grybauskaitės Spaudos tarnyboje. Ji taip pat – „Draugo“ kultūros priedo redaktorė 2009 metų.

„Renata Šerelytė-Mendeikienė yra ne tik viena žymiausių šiuolaikinių Lietuvos rašytojų, bet ir įžvalgi publicistė, aktyvi visuomeninio bei kultūrinio Lietuvos gyvenimo dalyvė. Esu tikras, kad jos įžvalgos ir vertybės pasitarnaus atstovaujant visuomenės interesams LRT taryboje“, – sakė prezidentas.

LRT taryba sudaroma iš 12 asmenų – visuomenės, mokslo ir kultūros veikėjų, skiriamų 6 metų kadencijai. Keturi LRT tarybos narius skiria prezidentas.

Renata Šerelytė-Mendeikienė

ELTA

BNS nuotr.

Šiame numeryje

Daugelį šio numerio straipsnių jungiančia gija tapo Lietuvos ir išeivijos tarpusavio supratimo, bendradarbiavimo, pagalbos vieni kitiems tema.

Mintys apie tai – ir Prezidento interviu, ir jo susitikimų su Čikagos lietuviais aprašyme, ir Seimo narės Dalios Asanavičiūtės straipsnyje apie liuanistinio švietimo vaidmenį užsienyje bei šiuo klausimu rengiamą diskusiją, ir pranešime apie netrukus vyksiantį pasaulio Lietuvių Bendruomenių forumą. Visur – tarsi leitmotyvas – pabrėžiama lietuvių diasporos ir Lietuvos visuomenės suartiniavimo svarba.

Gal šis Lietuvos siekis geriau pažinti išeiviją, linkėjimas, kad Lietuva būtų visur, kur gyvena lietuviai, paskatins suartėti ir bendruomenes čia, Jungtinėse Valstijose? Juk iš tikrųjų mes dar per mažai žinome vieni apie kitus, ar ne taip? „Draugo“ puslapiai yra atviri toms spragoms užpildyti.

Ramunė Lapas

„DRAUGO“

prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“ internete be jokio papildomo mokesčio.

Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:

administracija@draugas.org ir gauti „log in“ bei slaptažodį.

Skaitykite „Draugą“ intrnete – www.draugas.org

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Thursday
and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

! Kanada – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

! Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$99.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

! Kanada – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

! Lietuvą – metams \$70.00

Mazindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesučiūčiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 9:00 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –
skelbimai@draugas.org, administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –
Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

El. svetainė –
Neringa Smilgytė

Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
Aurių nuomonė nebūtinai sutampa
su leidėjų ir redakcijos nuomone.

Stiprybės šaltinis – Prezidento priesaika

Praėjusį ketvirtadienį lankydamasis „Draugo“ redakcijoje Prezidentas Gitanas Nausėda skyrė laiko ir pokalbiui apie tai, kas svarbu mums, lietuviams, gyvenantiems abiejose Atlanto pusėse. Spausdiname išskirtinį Prezidento interviu „Draugui“.

Gerbiamas Prezidentė, trečią kartą dalyvavote Jungtinių Tautų Generalinėje Asamblėjoje, New Yorke, turėjote daug svarbių susitikimų. Kaip nusiteikęs grįžtate į namus? Ar šiek tiek ramiau? Ar gavote patikinimų, kad Lietuva ir toliau nebus palikta viena?

Tikrai turėjome nemažai susitikimų, bet svarbiausia – turėjome galimybę kreiptis į pasaulį ir atkreipti dėmesį į tai, kad tokio pobūdžio hibridinės atakos prieš Lietuvą, kuomet kaip instrumentas panaudojami niekuo nekalti žmonės, nėra priimtina da XXI amžiuje. Turime apie tai garsiai pasakyti pasauliui ir tikėtis solidaraus požiūrio bei vieningo šių Baltarusijos veiksnių pasmerkimo.

Susitikimų su kitų valstybių atstovais – Turkijos prezidentu Recep Tayyip Erdogan, Norvegijos premjere Erna Solberg, Moldovos prezidente Maia Sandu, Kosovo prezidente Vjosa Osmani-Sadriu, Latvijos, Estijos, Lenkijos vadovais – Egils Levits, Kersti Kaljulaid, Andrzej Duda – mes dar kartą supažindiname mūsų draugus ir partnerius su susiklosčiusia situacija. Tiesa, Latvija ir Lenkija pačios

„Draugo“ redakcijoje – nuotrauka atminimui.

Roberto Dačkaus nuotr.

veiksmus. Matome ir akivaizdžią prezidento Joe Biden paramą Kinijos klausimu. Šiuo metu Lietuvos santykiai su Kinija nėra paties geriausio lygio, tai iš dalies lėmė Taivano atstovybės klausimas Lietuvoje, bet aš tikiu, kad su tarpininkų įsikišimu mes sureguliuosime šią diplomatinę konfliktą ir grįšime prie normalaus bendradarbiavimo su Kinija.

Na, o kokie jūsų įspūdžiai iš susitikimų su lietuvių bendruomene? Kažkada išeivijos organizacijos buvo didelės Lietuvos laisvės gynėjos Washingtone. Dabar tokio reikalo lyg ir nėra. Bet iš tikrųjų jis yra – reikia puoselėti tą iškovotą laisvę, kad jos neprarastume. Ar manote, kad išeivija čia pakankamai aktyvi? Ar galima būtų daryti daugiau?

Manau, kad visada galima daryti daugiau – ir aš tai taikau ne tik Amerikos lietuviams, bet ir mums. Tačiau Amerikos lietuviai turėtų suprasti, kad jie vis dėlto yra didelė politinė jėga. Prisimenu filmą „Šuolis“ ir Simo Kudirkos istoriją. Būtent aktyvių lietuvių visuomenininkų dėka Amerikos politikai iškelė šią klausimą aukščiausiu lygiu – prezidento Gerald Ford ir generalinio sekretoriaus Leonido Brežnevo lygiu, ir Kudirkos atvejis buvo išspręstas. Konkretus pavyzdys, kaip galima išspręsti klausimą, kuris 1974 ar 1975 metais atrodė neišsprendžiamas, nes tai buvo šaltojo karo laikai ir atrodė, kad S. Kudirka bus supūdytas KGB kalėjimuose. Bet atsitiko stebuklas. Nors kai pamatai, kokias pastangas dėjo žmonės, kad išvaduotų S. Kudirką, tai jau nebeatrodo stebuklas – tai atrodo kaip kryptingos žmonių veiklos pasekmė.

Šiandien Lietuvos nepriklausomybei pavojus tiesiogiai galbūt ir nekyla, bet mums reikia diplomatinės, politinės paramos įvairiais lygiais. Juk iš esmės tai, kas dabar vyksta, yra kova dėl protų. Šiuo kibernetinių atakų, masinės dezinformacijos priemonių naudojimo laikotarpiu labai svarbu, kad mūsų balsas būtų girdimas. Kad mūsų tiesa būtų girdima, ir melo, kurį skelbia kitos valstybės, paneigimas būtų girdimas vakarų valstybių sostinėse. Tai padėtų joms priimti tinkamus sprendimus – juk šiuo atveju mes esame taikiny. Baltarusijos režimas stengiasi keršyti Lietuvai už jos principingą poziciją Baltarusijos žmogaus teisių pamynimo klausimais, kuomet nuo pat pradžios mes sakėme, kad rinkimų rezultatai yra sufalsifikuoti, kad vadovybė turi kalbėti su savo visuomene, leisti žmonėms išsakyti savo nuomonę ir surengti kitus rinkimus pagal demokratiniui pasauliui priimtinas sąlygas. Mūsų neišgirdo, mums dabar dėl to keršija, bet aš manau, kad mes tikrai negalime pasiduoti šitam šantažui ir tikimės kitų valstybių paramos.

Dažnai girdime, kad išeivija padėjo Lietuvai, o dabar Lietuva turėtų prisidėti prie lituanistinio švietimo, archyvų, kultūros išlaikymo – tarsi atiduoti gražą. Bet yra ir priešingų balsų – kaip negėda, gerai uždirbant, socialiai gyvenant, patiems nepasirūpinti, pvz., savo vaikų lituanistiniu švietimu... Ką jūs apie tai galvojate? Gal šie ryšiai sudėtingesni negu tik „duoti-imti“?

Manychiau, kad Lietuvos valstybė negali nusišalinti nuo tų procesų, kurie vyksta išeivijoje ir turėtų pagal galimybes prisidėti prie lietuvių puoselėjimo. Tikrai negaila tam biudžetinių eurų, nes tai labai prasmingas darbas. Bet tikėtis, kad Lietuvos

valstybė galėtų viską finansuoti... Tai užgožtų pačių lietuvių norą prisidėti prie bendrų gėrybių čia, Amerikoje, bei kitose užsienio valstybėse – nemanau, kad taip turėtų būti. Lietuvių pilietinis aktyvumas ir šiandien nėra tuščias žodis, jis reikalingas, ir, jeigu kartais reikia paremti savo finansiniais ištekliais, žmonės tai daro savanoriškai, kiek leidžia jų galimybės. Juk ir stiprios parapijos, kiti visuomeninio gyvenimo centrai Amerikoje buvo finansuojami pačių lietuvių, ir šiandien, girdžiu, atsiranda trečia-bangininkų judėjimas, jų pilietinis aktyvumas, kuris leidžia tikėtis, kad lietuvių šitoje valstybėje išliks, kad žmonės suras vieni kitus, užmegs bendruomeniškus santykius ir toliau padės Lietuvai. Santykis tikrai turbūt yra sudėtingesnis: Lietuva pagal išgales stengsis padėti čia esantiems lietuviams, nes aš esu įsitikinęs, kad Lietuva yra ten, kur yra lietuviai, bet mes tikimės, kad ir lietuviai toliau, vedami meilės tėvynei, padės Lietuvai.

„Esu įsijungęs vidinę programą“

Leiskite užduoti šiek tiek asmenišką klausimą – kaip jums sekasi išlaikyti tokį intensyvų gyvenimo ritmą? Kaip sugebate per vieną dieną bendrauti, mąstyti, duoti interviu įvairiomis kalbomis, dar ir keliauti? Kokį vaidmenį čia vaidina šeima, patarėjai? Kaip palaikote savo dvasinę ir fizinę formą?

Manau, kad kažkokią vidinę programą esu įsijungęs... terminuotą. Prezidento pareigos yra lyg tarnystė, tartum išėjimas į Lietuvos kariuomenę, ir tu esi pasiryžęs atiduoti šiuos metus, kurie tau yra skirti. Negali leisti sau silpnybės palūžti, pradėti kažkuo skūstis... Taip, tam tikra prasme mano pasitempimas, mano noras, kaip jūs sakote, visada būti formoje, susikoncentravusiu, yra savotiškas atsakas oponentams – ką jūs bedarytumėte, jūs nepasieksite savo rezultato, jūs nesulaužysite manęs. Bet svarbiausia – palaiko mano priesaika, ranka, padėta ant Konstitucijos. Tą priesaiką aš labai gerai prisimenu, prisimenu kiekvieną žodį, kurį tada tariau, užbaigdamas žodžiais „Tepada man Dievas“. Turbūt Dievas ir padeda išlaikyti visą šitą tempą ir šitą gyvenimo iššūkį – kitaip aš to negaliu paaikškinti. Šitie metai yra patys intensyviausi, patys sunkiausi, bet ir patys įdomiausi mano gyvenime.

Ar turite galimybių tartis ir bendrauti su Prezidentu Valdu Adamkumi?

Taip, galbūt pastaruoju metu dėl objektyvių priežasčių tai nevyksta dažnai, bet man visada įdomu, ir kaip Prezidentas gyvena, ir ką jis galvoja. Tiesa, kaip aukštos kultūros žmogus, jis nelabai perša savo nuomonę, ir tikrai tada, kai tiesiogiai jo paklausiu, ką darytų mano vietoje, subtiliai pasako, ką galvoja. Tai yra žmogus, suvaidinęs mano gyvenime rimtą ir svarbų vaidmenį, mane iki šiol žavi ši pora ir mes su Diana daug mokomės iš jų. Mokomės tarpusavio santykių, požiūrio į dalykus... Kai kas galbūt pavyksta, kitur skiriamės, nes gal mano temperamentas, mano charakteris kitoks – nėra dviejų identiškų žmonių pasaulyje. Ir tai gerai.

Nukelta 13 psl.

Prezidento rankose – pirmasis, 1909 m. liepą išleistas „Draugo“ numeris. Jis išspausdintas ant kokybiško popieriaus, todėl istorinį leidinį iki šiol galima pavartyti.

patiria panašaus pobūdžio hibridinę ataką, kuomet žmonės siunčiami prie sienos ir mėginama juos nelegaliai perstumti į Lietuvos teritoriją.

Labai svarbu bendradarbiauti su tomis valstybėmis, iš kurių tie žmonės atvyksta. Todėl užsienio reikalų ministras Gabrielius Landsbergis, kuris taip pat tuo metu lankėsi New Yorke, susitiko su Irako užsienio reikalų ministru Fuad Hussein. Mes diplomatinėmis priemonėmis pasistengsime sumažinti potencialų migrantų srautą ir užkirsti kelią tai hibridinei atakai, kurios pastaruoju metu imasi Baltarusija.

Savaime suprantama, rezultato čia nepasieksi per vieną dieną ar dvi. Reikės kelti šį klausimą ir toliau Europos Vadovų Taryboje, siekiant šiek tiek pakeisti mūsų migracijos politikos principus, kurie buvo sukurti gerokai anksčiau, kai tokios hibridinės atakos dar nebuvo taikomos. Mes taip pat tikimės paramos – finansinės, techninės, žmogiškaisiais resursais, – kad galėtume sukurti fizinę užkardą, pastatyti sieną. Visgi tai ne tik Lietuvos ir Baltarusijos siena, tai yra Lietuvos ir Europos Sąjungos išorinė siena, ir mes turime rimtai susirūpinti jos saugumu.

Bendra nuotaika, sakyčiau, yra darbinga, viltinga, reikia dirbti toliau, siekiant rezultato.

O JAV? Ar galėtumėte pasakyti, kad Amerikoje suprantama Lietuvos situacija?

Aš manau, kad Amerikoje suprantama Lietuvos situacija. Ir Baltarusijos byla, jos veiksmai čia yra pakankamai žinomi, JAV administracija smerkia šiuos

TELKINIAI

Balzeko lietuvių kultūros muziejuje G. Nausėdai ir D. Nausėdienei parodą „No Home to Go To“ pristatė R. Janz (d.)

Bažnyčioje – prezidento mintys apie tai, ką daryti, kad po pasaulį pasklidę lietuviai neprarastų Tėvynės.

Prezidentas palinkėjo „Išlikti lietuviu visur ir visada“

VIRGINIJA PETRAUSKIENĖ

LR prezidentą G. Nausėdą ir pirmąją poniją D. Nausėdienę vizito Čikagoje metu lydėjo keletas žmonių delegacija, kurioje buvo LR ambasadorė JAV Audra Plepytė, generalinė konsulė Čikagoje Sigrida Mulevičienė, taip pat grupė patarėjų, padėjėjų bei komunikacijos specialistų. Šios dvi viešagės dienos Čikagoje buvo labai intensyvios – kiekviena svečių minutė buvo suplanuota – norėjosi kuo daugiau parodyti ir papasakoti apie tai, kaip Čikagoje jau ne viena lietuvių karta saugo lietuvių kalbą, kultūrą, tradicijas ir visa tai perduoda savo vaikams.

Muziejuje – prisiminimai apie senelį angliakasi

Ketvirtadienį G. Nausėda su p. D. Nausėdiene ir lydinčia grupe aplankė Balzeco lietuvių kultūros muziejų. Juos pasitiko muziejaus direktorių tarybos prezidentas Joseph Katauskas, viceprezidentė Sigita Balzekas, kiti tarybos nariai, muziejaus darbuotojai. „Aš čia lankiausi prieš 23 metus“, – prisiminė prezidentas.

Ekskursijos po muziejų metu svečiams buvo pristatyta ne tik nuolatinė ekspozicija ir trečiame aukšte veikiančios parodos „For Freedom...“ ir „No Home To Go To“. Lietuvos vadovui buvo parengta muziejaus fonduose saugomų senovinių leidinių paroda. G. Nausėdą, kuris pats kolekcionuoja senas knygas, sudomino kelių šimtų metų senumo spaudiniai, tarp kurių yra net XVI a. spausdintų knygų. Į svečio klausimą, kokių kelių į muziejų pateko šie vertingi eksponatai, bibliotekininke Jolanta Taras paaiškino, jog knygos buvo padovanotos.

Muziejaus Moterų gildijos įrengtoje ekspozicijoje svečius pasitiko kelios šios organizacijos atstovės –

Marquette Parke atiduota pagarba Atlanto nugalėtojams lakūnams S. Dariui ir S. Girėnui.

prezidentė Loreta Gestautas ir pati vyriausia narė, šių metų pradžioje atšventusi savo 100-ąjį gimtadienį – Irene Buchbinder. Direktorių tarybos narė Elli Katauskas papasakojo apie šiame kambaryje esančius ypatingus eksponatus – generalinės garbės konsulės Juzefos Daužvardienės tautinį kostiumą, taip pat ypatingą, Paulinos Vaitaitienės padovanotą unikalią gintaro papuošalų kolekciją. „Atvažiuokite dažniau, mes lauksime jūsų kitą kartą“, – šis šimtametės Irene kvietimas sujaudino D. Nausėdienę. Priimdama ilgaamžės teikiama gėlių puokštę, pirmoji ponija šiltai pabendravo su senole ir nusifotografavo atminimui.

Trečiajame aukšte eksponuojamas parodas „For Freedom...“ ir „No Home To Go To“ (abiejų parodų

kuratorė – Irene Chambers) svečiams pristatė muziejaus Genealogijos departamento vadovė Karilė Vaitkutė ir direktorių tarybos narė Rita Janz. Sustojęs prie parodoje eksponuojamų angliakasių nuotraukų, G. Nausėda papasakojo, kad jo senelis, mamos tėtis, Jurgis Končius, prieš Pirmąjį pasaulinį karą buvo atvykęs į Ameriką ir dirbo anglių kasyklose. Užsidirbęs pinigų, jis grįžo į Lietuvą ir nusipirko malūną, kurį atkėlė į savo gimtinę netoli Darbėnų kaimo. Prezidentas pasidžiaugė, kad restauruotas senelio malūnas iki šiol ten tebestovi. Lietuvos vadovas panorė, kad jį lydintis fotografas įamžintų unikalų eksponatą – lapelį su garsių to meto lietuvių parašais. 1921 metais JAV lietuviai surinko per milijoną tokių parašų už tai, kad JAV pripažintų ką tik paskelbtą Lietuvos nepriklausomybę. Šie parašai buvo perduoti tuometiniam JAV prezidentui Warren G. Harding.

G. Nausėda, dėkodamas linkėjo muziejui savo veikla pritraukti kuo daugiau jaunimo. Jis išsakė mintį, kad jaunus žmones turėtų įkvėpti ne tik pasakojimai apie Lietuvos kunigaikščius, bet ir vėlesnių laikų istorijos, tos, apie kurias pasakojama šiose jo aplankytose parodose.

Lankėsi Marquette Parke – buvusioje lietuvių erdvėje

Iš muziejaus Lietuvos prezidento ir jį lydintys automobiliai pajudėjo link Marquette Parko. Čia svečiai sustojo prie lakūno Stepono Dariaus ir Stasio Girėno paminklo ir pagerbė žuvusių didvyrių atminimą. Iš ten – į šalia esančią Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, kur jau parapijiečiai buvo susirinkę į susitikimą su Gitanu Nausėda.

Trumpai apie lietuvių emigrantų kūrimąsi Amerikoje, taip pat šios tautinės parapijos ir bažnyčios bei lietuviškojo Marquette Parko istoriją

Balzeco lietuvių kultūros muziejuje svečius pasitiko ir pasveikino Direktorių tarybos nariai (k.) Sigita Balzekas, (d.) – Elli ir Joseph Katauskas.

Devynmečiai Paula ir Alex pasveikino garbingus svečius ir jiems pasakė, kad labai myli Lietuvą.

Pažintis su mažaisiais „Žiburėlio“ mokyklos mokinukais.

Svečiams dainuoja A. Giedraitytė ir M. Matutis. J. Kuprio, V. Petrauskienės ir D. Čyvienės nuotraukos

Audėja Rugilė Šlapkauskienė rodo, kaip audžiamos juostos.

svečiams pasakojo šios parapijos narys Juozas Polikaitis. JAV LB Marquette Park apylinkės veiklą pristatė jos pirmininkė Auksuolė Kišonaitė-Marculevičienė.

Paskui pasakyti kalbą buvo pakviestas svečias – G. Nausėda. Vos jam pradėjus kalbėti, bažnyčios priekyje į tarpą tarp suolų eilių išėjo moteris. Ji rankose iškėlė seno audinio gabalą, ant kurio buvo parašyti prezidentą homofobija kaltinantys žodžiai. Netrukus protestuotoja buvo paprašyta išeiti ir apsaugos komandos vyrų paguldėta iš bažnyčios. Ją palydėjo ir susirinkusiųjų pasipiktinimo šūksniai.

„Ką gi, padėkokime už išsakytą nuomonę ir judėjime toliau“, – šypsodamasis pasakė G. Nausėda ir toliau tęsė pradėtą kalbą. Norintys susipažinti su LR prezidento tą dieną bažnyčioje pasakyta kalba, gali ją perskaityti internete:

https://youtu.be/avuzLPWA_Tw?t=2151

„Drauge“ – padėka už kokybišką žiniasklaidą

Po pietų prezidento ir jo žmonos keliai išsiskyrė. Pirmoji ponija išvyko į Illinojaus universitetą Čikagoje. Ten ji susitiko su šios mokslo įstaigos rektoriumi Michael Amiridis, Lituanistikos katedros vadovu prof. Giedriumi Subačiumi ir universiteto vadovybe. Pokalbio metu daug dėmesio buvo skirta akademinėms ryšiams plėtojimui. Viešnia pasikalbėjo ir su Lituanistikos katedros studentais.

Prezidentas su savo lydinčia komanda atvyko į „Draugo“ redakciją. Čia svečių pasitiko „Draugo“ tarybos nariai Marija Remienė, Jonas Daugirdas ir Saulius Kuprys, laikraščio vyriausioji redaktorė Ramunė Lapas. Pirmame aukšte, kur yra įsikūrusi „Draugo“ leidinių administracija, svečiams buvo pristatyta paroda, kurioje matyti, kaip vyr. redaktorius Leonardas Šimutis kartu su JAV veikusiomis lietuvių organizacijomis dalyvavo Lietuvos laisvės byloje: kartu su lietuvių delegacijomis lankėsi pas JAV prezidentus, dalyvavo susitikimuose su įtakingais Amerikos politikais, siekdamas atkreipti jų dėmesį į Lietuvos padėtį.

Užlipęs į antrąjį aukštą, kur įsikūrusi „Draugo“ redakcija, G. Nausėda atkreipė dėmesį, kad čia yra labai jauku – tikriausiai dėl to, kad šioje erdvyje – daug istorinių baldų, paveikslų, knygų ir nuotraukų. Vartydamas istorinį, pirmąjį, 1909 metų liepą išleista „Draugo“ numerį, jis nustebė, kad laikraščio popierius yra puikios kokybės ir per daugiau nei 100 metų nepradėjo irti bei trupėti. Gitanas Nausėda davė interviu laikraščio vyr. redaktorei R. Lapas. Kol vyko jų pokalbis, kiti svečiai apžiūrėjo ilgamečio techninio redaktoriaus Jono Kuprio nuotraukas, bendrajame kambaryje eksponuojamą istorinę parodą apie „Draugo“ praeitį ir jame dirbusius garsius žmones. Redakcijos darbuotojams tai buvo ir puiki galimybė asmeniškai susipažinti ir pasikalbėti su neseniai pareigas pradėjusiomis eiti diplomatėmis – LR ambasadore JAV Audra Plepyte bei LR generaline konsule Čikagoje Sigrida Mulevičienė. Atsisveikindamas G. Nausėda padėkojo „Draugo“ darbuotojams už tai, kad savo leidiniuose išlaiko „kokybiškos žiniasklaidos lygį“, kad jau daugiau nei 100 metų saugo ir puoselėja lietuvių kalbą.

Paskutinę vizito dieną – į „Čikagos lietuvių širdį“

Paskutinąją savo vizito dieną, rugsėjo 24-ąją, penktadienį prieš pietus LR prezidentas Čikagoje susitiko su lietuvių verslo atstovais, įkūrusiais JAV IT, transporto, teisinių paslaugų, inovacijų ir kt. įmones. Susirinkusiems prezidentas pristatė Lietuvos ekonominio vystymosi viziją, pakvietė aktyviau bendradarbiauti su Lietuva.

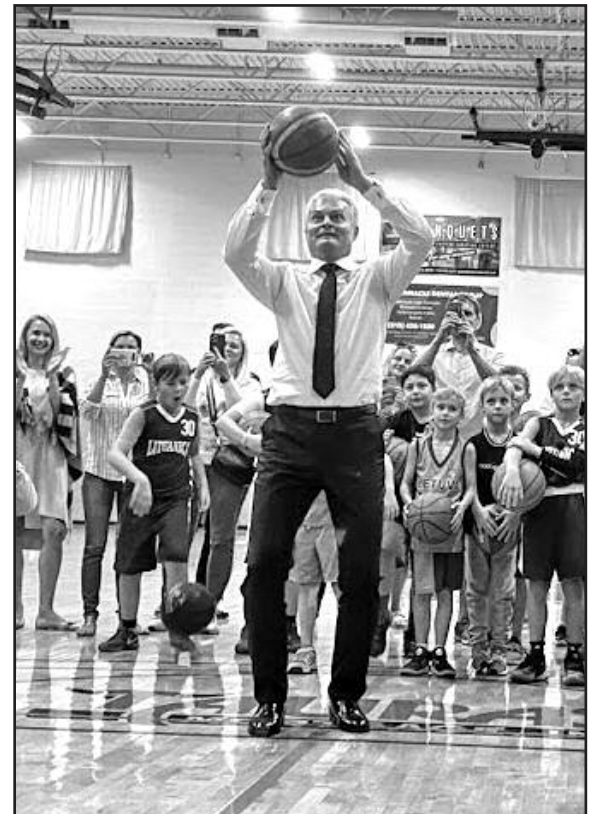
Penktadienį po pietų G. Nausėda su p. D. Nausėdiene ir juos lydinčia grupe apsilankė Čikagos lietuvių širdyje – Lemonte esančiame Pasaulio lietuvių centre.

Planuotu laiku – 2 val. p. p. prie PLC paradinių durų sustojo G. Nausėdos automobilis su palyda. Prezidentą ir pirmąją poniją pievelėje prie paradinio įėjimo pasitiko centro direktorė Elena Reklaitis, tarybos pirmininkas Jurgis Riškus ir valdybos pirmininkas Linas Gylys. Tautiniais kostiumais pasipuošę Maironio Iituanistinės mokyklos mokinukai – devynmečiai Paula ir Alex įteikė svečiams gėlių.

Pirmoji Lietuvos pora prie paminklo Lietuvos partizanų vadui Adolfui Ramanauskui-Vanagai pagerbė šį mūsų tautos didvyrį. G. Nausėda, prieš sukdamas į PLC pastato vidų, dar kurį laiką pabendravo su pievelėje prie paminklo susibūrusiais žmonėmis. Su tautinių šokių šokėjais kalbėjosi apie 1922-ųjų Philadelphiajose vykiančią Šiaurės Amerikos lietuvių tautinių šokių šventę, o tautiniais rūbais vilkinčios merginos jam papasakojo, kad kai kurios iš jų yra pasipuošusios dar savo močiūčių vilkėtais tautiniais kostiumais.

Norėdamas pasikalbėti su pievelėje susėdusiais Montessori mokyklėlės „Žiburėlis“ vaikais, G. Nausėda prisėdo šalia jų ant žolės ir kaip mat susipažino – mažyliai Lietuvos prezidentui mielai pasakė savo vardus.

Pasikalbėjęs su mažaisiais PLC lankytojais, pasuko prie būrelio Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos atstovų – kunigo Vaido Lukoševičiaus, seselių, pastoracinės tarybos narių. Misijos Sutvirtinimo sakramento vadovė Grasilda Reinsys Lie-

PLC sporto salėje: Ar krepšinio šalies aukštaūgis vadovas pataikys į repšį?

tuvos prezidentui įteikė savo neseniai išleista knygą apie tikėjimo kankinę Adelę Dirsyte.

Prezidentui – gyva daina „Tarp dviejų krantų“

„Aš jau esu čia buvęs“ – žengdamas į Pasaulio lietuvių centro pastatą, ištarė G. Nausėda. Vestibiulyje prie Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos sustojusiems svečiams centro vadovė E. Reklaitis trumpai papasakojo šio pastato istoriją. Pastatytas 1964 metais, jis tarnavo kaip religinės paskirties pastatas – jame apsigyveno vienuoliai. 1987 metais šį didžiulį, 150 tūkstančių pėdų ploto pastatą nupirko lietuviai. Jie norėjo, kad po vienu stogu galėtų įsikurti įvairios mūsų tautiečių organizacijos, meno ir sporto kolektyvai, kad būtų daugiau vietos visiems rinktis į būrį ir kartu švęsti šventes. Milžiniško pastato išlaikymas per metus kainuoja 1 mln. dol., kurios administracijos bei dosnių lietuvių pastangomis paprastai pavyksta surinkti. „Nesame iš Lietuvos paprašę nė dolerio“, – sakė E. Reklaitis.

Centre nuomojamoje misijos bažnyčioje vokalistai Agnė Giedraitytė ir Martynas Matutis svečiams padainavo JAV Lietuvių Bendruomenės 70-mečio koncerte pirmą kartą skambėjusią dainą „Tarp dviejų krantų“. Po to misijos administratore Birutė O'Brien susirinkusius supažindino su misijos istorija. Ji papasakojo, kad apie 1980 metus, kai į Lemontą iš kitų Čikagos priemiesčių ėmė kraustyti vis daugiau lietuvių, mūsų tautiečiai norėjo melstis kartu. Pradžioje misija PLC pastate išsinuomojo bažnyčiai patalpas trejiems metams, bet ta nuoma vis tęsiama ir misija gyvuoja jau daugiau nei 30 metų.

Pasaulinę mokytojų dieną pasitinkant – diskusija „Kodėl Lietuvai svarbios lituanistinės mokyklos užsienyje?“

Kodėl Lietuvai svarbios lituanistinės mokyklos užsienyje?

Diskusija

Spalio 1 d. 16.00-18.30 val.

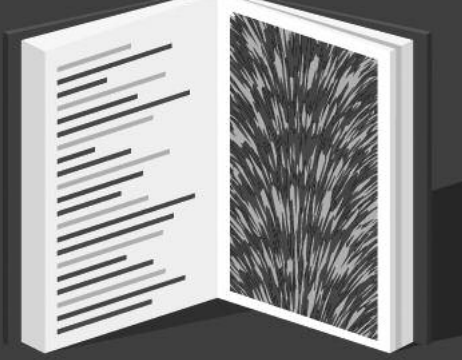
ORGANIZATORIAI:

VYTAUTO
DIDŽIOJO
UNIVERSITETAS
M C M X X I I

PASAULIO LIETUVIŲ
BENDRUOMENĖS
ŠVIETIMO KOMISIJA

Šis metų pradžioje vykusio pirmojo Lituanistinio ugdymo forumo tęstinis renginys yra skirtas lituanistinių mokyklų užsienyje reikšmei aptarti ir problemoms įvardyti, kodėl didelė išvykusiųjų dalis atsisako kalbėti lietuviškai ir kartu perduoti gimtąją kalbą savo vaikams.

Lituanistinio ugdymo praktikų nuomone, lituanistinės mokyklos Lietuvoje yra nepažinios, jų veikla dažnai neįvertinama, o kasdienybė nesuprantama. Diskusija vyks spalio 1 d., penktadienį, nuotoliniu būdu „Zoom“ platformoje 16.00–18.30 val. Lietuvos laiku.

Registracija –

<https://forms.gle/6BequSmYRTQZ1ipw9>.

Renginys „Facebook“: <https://fb.me/e/17lz2IDFa>.

Diskusijoje bus keliami klausimai: ką Lietuvai ir lietuvių diasporai reiškia lituanistinės mokyklos užsienyje? koks jų įnašas į diasporos lietuviškosios tapatybės išlaikymą ir stiprinimą? kiek pažįstame šių mokyklų pasaulį.

Diskusiją rengia: Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, Vytauto Didžiojo universitetas, Lituanistinių mokyklų asociacija, PLB Švietimo komisija.

Diskusijos išvakarėse šia tema –

LR Seimo narės, LR Seimo ir PLB komisijos kopirmininkės **Dalios Asanavičiūtės** mintys

Neseniai Romoje, „amžinajame mieste“, į jau šešioliktą lituanistinių mokyklų sąskrydį „Draugystės tiltas“ sugužėjo Europoje veikiančių lituanistinių mokyklų vaikai, tėvai ir mokytojai. Šurmuly, vaikų klegesys, gyvo susitikimo džiaugsmas, lietuvių kalba netilo visą savaitgalį. Renginį vainikavo ir didelį džiaugsmą suteikė popiežiaus Pranciškaus Viešpaties Angelo maldos metu tartas palaiminimas, skirtas Lietuvos mokytojams, mokiniams ir tėvams.

Nors šiuo metu užsienyje veikia per 200 lituanistinių mokyklų ir jose mokosi apie 9000 vaikų, tačiau jų svarba mažai pabrėžiama. Ar pažįstame šias mokyklas, ar suvokiame jų svarbą?

Atlikta apklausa parodė, kad Lietuvoje apie lituanistines savaitgalines mokyklas, veikiančias užsienyje, žino tik apie 7 proc. apklaustųjų. Tai labai mažas skaičius, turint galvoje emigracijos iš Lietuvos mastą, jos paliestą beveik kiekvieną šeimą. Daugiau kaip 100 000 užsienyje gyvenančių vaikų Lietuvoje turi senelius, dėdes, tetas, kitus gimines. Galbūt jie pergyvena, kad sunkiai besusišneka su savo brangiais artimaisiais, bet visgi neskatina savo anūkų, brolių, dukterėčių lankyti savaitgalinių lituanistinių mokyklų. Dažnai dėl vienintelės priežasties – nežino, kad tokios egzistuoja.

Esu girdėjusi, kad geriausiai mažieji lietuviukai pramoksta kalbėti lietuviškai pabuvę vasarą pas senelius. Būnant lietuviškoje aplinkoje, dvikalbiai vaikai iš tiesų praturtina savo lietuvių kalbos žodyną, prisimena rečiau vartojamus ir jau primirštus žodžius. Tačiau kelių mėnesių per metus nepakanka kalbai išlaikyti. Ir čia į pagalbą ateina visus mokslo metus savaitgaliais veikiančios lituanistinės mokyklos, kuriose pasišventę mokytojai stengiasi, kad mažieji mokinukai tobulintų savo paveldėtąją kalbą.

Didžiausia šių mokyklų specifika – jas dažnai lanko dvikalbiai, kartais trikalbiai vaikai, kurie paveldėtosios lietuvių kalbos mokosi tik šeimoje ir savaitgalinėse mokyklose. Visa juos supanti kalbinė ir kultūrinė aplinka neformuoja lietuviško identiteto. Dar sudėtingiau išsaugoti kalbą, kai šeimoje taip pat nepuoselejama lietuvių kalba. Ypatingai sunku mišrioje šeimoje augantiems vaikams.

Lituanistinių mokyklų mokytojų laukia didelis iššūkis, kaip vienoje klasėje mokyti skirtingo amžiaus, skirtingo kalbinio lygio vaikus. Lietuviškos švietimo programos, skirtos Lietuvos bendrojo ugdymo mokykloms, netinka. Neatitinka mokymo valandų skaičius, reikalavimai, bazinės mokinių žinios. Savaitgalinėse mokyklose lietuvių kalbos mokoma ne tik lietuvių kalbos pamokose, bet ir mokant istorijos, gamtos pažinimo, per meninę išraišką. Kiek-

viena mažiausia proga naudojama skatinti vaikus kalbėti lietuviškai, ne vietos kalba, kuria jiems bendrauti žymiai paprasčiau.

Tokio tipo mokyklų mokytojai – dažniausiai dirbantys savanoriškais pagrindais – ieško išradimų būdų, kad įdiegtų vaikams meilę Lietuvai, jos kalbai ir kultūrai. Patirtimi dalijasi susirinkę metiniuose sąskrydžiuose, priima kiekvieną kiekvieną patarimą,

kaip sudominti jaunosius mokinukus.

Todėl užsienyje veikiančių lituanistinių mokyklų mokytojai ypatingai nusipelno pagarbos ir vertinimo. Jeigu jau daug metų kalbame apie mokytojo profesijos prestižiskumą, tame pačiame sąraše turi atsiderėti ir užsienyje veikiančių lituanistinių mokyklų pedagogai. Nes jų dėka didžia dalimi pavyks išsaugoti lietuvių kalbą ateities kartoms.

Įvyks Pasaulio Lietuvių Bendruomenių forumas

Vytauto Didžiojo universitetas (VDU) savo erdvėse diskusijoms kvies Pasaulio Lietuvių Bendruomenių (PLB) narius, akademikus, politikus, Lietuvos mokyklų mokytojus ir moksleivius, pasaulio lietuvius vienančių Lietuvoje veikiančių organizacijų atstovus bei visus siekiančius geriau pažinti lietuvių diasporos pasaulį.

Spalio 21 d. vyksiantį forumą organizuoja PLB kartu su VDU ir Draugija pasaulio lietuviams pažinti (DPLP). Renginyje bus galima dalyvauti gyvai arba nuotoliniu būdu. „Nuo universiteto atkūrimo 1989 m. VDU tapo erdve Lietuvos visuomenės ir lietuvių diasporos dialogui, bendrai diskusijai. Universitete kartu dirbo tokie Lietuvos ir lietuvių diasporos akademikai kaip Algirdas Avižienis, (a. a.) Bronius Vaškėlis, Viktorija Skrupskelytė, Jurgis Vilemas, Antanas Karoblis, tad ir šiuo renginiu siekiame prisidėti prie Lietuvos ir diasporos ryšių stiprinimo“, – teigia VDU rektorius Juozas Augutis.

Daugiau nei 20 metų lietuvių išėmimo istoriją tyrinėjantis VDU profesorius Egidijus Aleksandravičius teigia, kad labai svarbu atkreipti dėmesį, į tai, jog ankstesniais laikmečiais Lietuvoje globalios tautos solidarumu rūpinosi ne tiek valdininkai, kiek laisvi ir į Draugiją užsienio lietuviams remti susibūrę piliečiai. „Laisvi su laisvais susitikę pasaulio lietuviai pasiekė organizuoto bendrabūvio viršukalnę 1935-aisiais metais, Kaune susirinkus pasaulio lietuvių Kongresui“, – sakė E. Aleksandravičius.

PLB pirm. Dalia Henke

Egidijus Aleksandravičius

„Sekant tokia istorine eiga, prieš keletą metų susibūrusi DPLP prisideda prie šio renginio organizavimo ir siekia, kad ryšiai tarp Lietuvoje ir išėmimoje gyvenančių lietuvių neapsiribotų tik valstybės institucijų kontaktais su pagrindinėmis išėmimo organizacijomis, bet išsiplėstų ir į visuomenių santykių dirvą bei apimtų įvairiausias veiklos sritis, pomėgius, tikslus ir jų siekiančius judėjimus, draugijas, klubus, ir nevyriausybinės organizacijas“, – pasakoja DPLP valdybos narys VDU istorikas dr. Egidijus Balandis.

2021 m. forumas – vienas iš pasirengimo referendumui dėl pilietybės išsaugojimo žingsnių Ruošiantis būsiam referendumui dėl pilietybės išsaugojimo, vienu iš svarbiausių prioritetų tampa siekis suartinti lietuvių diasporą ir Lietuvos visuomenę. Forume bus svarstoma kaip palaikyti ryšį su lietuvių diaspora, apžvelgiama užsienio šalyse veikiančių LB veikla ir aptariami Lietuvoje susiorganizavusių pasaulio lietuvių regioninių bendruomenių (pasaulio alytiškių, pasaulio anykštėnų ir kt.) bei jaunimo organizacijų tikslai.

Pasak PLB pirmininkės Dalios Henke, šis forumas skirtas suburti lietuvių puoselejantiems ir Lietuvą užsienyje atstovaujančius LB narius su piliečiais Lietuvoje. „Svarbu, kad vieni apie kitus daugiau žinotume ir vieni kitus pažintume. Tai galėtume įvardinti pasirošimu planuojant antį Pasaulio lietuvių kongresą“, – tikina D. Henke.

Susipažinti su renginio programa ir sužinoti apie dalyvavimo sąlygas bus galima PLB bei VDU internetinėse svetainėse.

Pranešimas spaudai

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA

Giria dabartinę Vyriausybę

Vilnius (ELTA) – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) suvažiavime rugsėjo 26 dieną dalyvavusi Seimo pirmininkė Viktorija Čmilytė-Nielsen sako, kad dabartinė dešiniųjų valdžia yra geriausia, kas galėjo Lietuvai nutikti esamų iššūkių akivaizdoje.

„Perfrazavus vieną žinomą frazę, galima būtų pasakyti: vieniems sekasi ateiti į valdžią per krizes, kitiems – ne. Ir nieko čia nepakeisi. Mums pasisekė pirmuoju būdu, išbandymai, tekę mūsų valdančiajai daugumai ir jos sukurtai Vyriausybei, yra išskirtiniai“, – konservatorių suvažiavime sakė Seimo vadovė.

„Neretai tampame pavyzdžiu kaimyninėms šalims, įsivaizduoju, kiek tai kainuoja dirbantiems kartinėse ministerijose, kiek pastangų įdeda premjerė. Esu įsitikinusi, kad tiek ši valdančioji dauguma, tiek ši Vyriausybė yra geriausia, kas galėjo atsitikti šių išskirtinių iššūkių akivaizdoje“ – sakė V. Čmilytė-Nielsen.

Vilniuje vykusiame Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) suvažiavime, oficialiai naujai kadencijai buvo patvirtintas partijos pirmininkas Gabriėlius Landsbergis.

Užsienio politikoje negalime likti neutralūs

Vilnius (ELTA) – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) pirmininkas Gabriėlius Landsbergis sako, kad vertybinė politika neprieštarauja pragmatiniams interesams, o Vakarų demokratinis pasaulis ir Lietuva turi pasiryžti atremti iššūkius, kuriuos kelia autoritariniai režimai.

„Šioje situacijoje negalime likti neutralūs – turime aiškiai įvardyti, su kuo mes ir už ką mes. Nes mums tai yra – visiškai pažodžiui – gyvybinis klausimas“, – vykusiam konservatorių suvažiavime sakė G. Landsbergis.

TS-LKD pirmininko teigimu, Lietuva turi kuo artimiau bendrauti būtent su demokratinėmis valstybėmis.

„Girdime gąsdinimą, kad neva kažkas siekia susipykkti su Baltarusija ar Kinija. Bet juk tai nėra tiesa. Noriu atkreipti dėmesį į keletą svarbių aspektų. Pirmiausia, Lietuva turi artimiau bendrauti su demokratiniais, taip pat mąstančiais kraštais“, – sakė G. Landsbergis.

Lietuvos diplomatinės vadovas sakė, kad Lietuva ir toliau turėtų remti tuos, „kuriems demokratinės paramos reikia labiausiai“.

Galiausiai G. Landsbergis akcentavo, kad vertybinė politika yra ir pragmatiška tuo aspektu, kad ekonominiai santykiai su autoritariniais režimais gali brangiai kainuoti.

„Nereikia pamiršti, kad vertybinė politika yra ir pragmatinė. Sunkumai, su kuriais susidūrė Lietuvos įmonės, dirbusios Rusijoje, Baltarusijoje ar dabar gali susidurti Kinijoje, tik primena, kad tai nėra demokratinės valstybės, kad jos taisyklės ir įstatymus rašo ir pritaiko taip, kaip reikia joms. Todėl ir politiniai, ir ekonominiai ryšiai su jomis nėra tvarūs. Todėl mūsų ir vertybinis, ir pragmatiškas interesas turi būti telkti demokratinėms valstybėms, burtis į bendromis taisyklėmis grindžiamus junginius“, – sakė G. Landsbergis.

„Atsikratę pančių, atsikratę baimės pančių apsižiūrėkime, kokį kelią nuėjome per trisdešimt metų, per paskutinius metus, ir pakelkime galvas – yra kuo didžiulis“, – apibendrino G. Landsbergis.

Išsiųstas ryšių su teroristais turėjęs migrantas

Vilnius (BNS) – Migrantas, kaip įtariama, turėjęs ryšių su teroristais, jau išsiųstas iš Lietuvos, patvirtino vidaus reikalų ministrė Agnė Bilotaitė.

Pasak jos, atsakingos institucijos ir toliau atidžiai stebi situaciją, dalijasi informacija su kitomis šalimis ir „atitinkamų veiksmų, kokių turi imtis, mūsų institucijos imasi“.

Lenkijos institucijos anksčiau pranešė nustačiusios, jog dešimtys iš Lenkijos pareigūnų sulaikytų migrantų turėjo įkalčių, siejančių juos su ekstremistine veikla, įskaitant ryšius su Talibanu ir džihadistų grupuote „Islamo valstybė“.

Kai kurie iš migrantų anksčiau taip pat gyveno Rusijoje.

G. Grušas – Europos vyskupų konferencijų tarybos pirmininkas

Vilnius (Pranešimas spaudai) – Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininkas, Vilniaus arkivyskupas Gintaras Linas Grušas išrinktas naujuoju Europos vyskupų konferencijų tarybos (CCEE) pirmininku. Jį išrinko Europos vyskupų konferencijų pirmininkai, susirinkę į plenarinę asamblėją Romoje.

Arkivyskupas G. Grušas – pirmasis Lietuvos vyskupas, vadovaujantis savo 50-metį šiemet švenčiančiai Europos vyskupų konferencijų tarybai.

Lietuvius vadovaus Europos vyskupų konferencijoms. Tv3 nuotr.

Parskraidinta 18 už nusikaltimus išsiųstų lietuvių

Vilnius (BNS) – Į Lietuvą parskraidinta 18 piliečių, išsiųstų iš Anglijos už čia padarytus nusikaltimus ir nusižengimus, pranešė Valstybės sienos apsaugos tarnyba (VSAT).

Specialiu reisui į Vilniaus oro uostą iš Londono atskraidintus lietuvius lydėjo 52 Anglijos pareigūnai. Anglijos pareigūnai iš lėktuvo neišlipo ir netrukus išskrido atgal.

Anot pasieniečių, vienas išsiųstųjų – Marijampolės gyventojas – buvo ieškomas ir Lietuvoje. Jis buvo sulaikytas ir perduotas policijai.

Parskraidintų lietuvių amžius svyruoja nuo 21 iki 63 metų.

Kaunas ir Kauno rajonas kitąmet taps didele Europos scena

Į Kauną atvyks pasaulinio ryškio šiuolaikinio meno žvaigždžių žvaigždės, geidžiamos ir Londone ar New Yorke, Sidnėjūje ar Tokijūje W. Kentridge, M. Abramovič, Yoko Ono ir kiti.

Per ateinančius metus Kaune ir Kauno rajone įvyks apie 40 festivalių, daugiau nei 60 parodų, per 250 scenos meno renginių (iš kurių daugiau nei 50 premjerų) ir per 250 koncertų. Tokie skaičiai išvardinti trečiadienį surengtoje spaudos konferencijoje pristatant po dvylikos metų pertraukos į Lietuvą sugrįžtančios Europos kultūros sostinės 2022 programą.

Renginyje dalyvavo bei savo naujienomis dalijosi ir kitos dvi 2022 m. Europos kultūros sostinės – Esh (Liuksemburgas) bei Novi Sad (Serbija).

2022-ųjų sausio 22-ąją įvyks programos atidarymas.

„Nuo pat ‘Kaunas 2022’ užuomazgos man teko dalyvauti pačiame šios programos įvykių sukuryje ir matyti, kaip idėja tampa realybe, o realybė pildosi vis naujomis spalvomis. Esu įsitikinęs – programos stiprybė glūdi pačiose jos gimimo ištakose. Kauno, kaip būsimosios Europos kultūros sostinės, vizija kilo iš bendruomenės, menininkų, miesto gyventojų ir jo istorijos puoselėtojų. Bendrystė, energijos mainai, dalijimasis idėjomis ir sutelktumas pakylėjo šią viziją iki lemtingo sprendimo, įrašysiančio 2022-uosius į Kauno istoriją kaip išties išskirtinį laikotarpį“, – teigė kultūros ministras Simonas Kairys.

Jis sakė neabejojantis, kad ambicinga „Kaunas 2022“ programa sulauks didelio tarptautinio dėmesio bei atgarsio ir kad ji tikrai turi visas galimybes tapti viena Europos kultūros sostinių programų, kurios vėliau analizuojamos ir pristatomos kaip itin sėkmingi pavyzdžiai.

„Šiandien, kai rankose laikome spausdintą Kaunas 2022 programos knygą, visai Lietuvai, Europai ir pasauliui pristatomi šimtai meno, kultūros projektų bei išskirtinių dalyvių. Atskleidžiame tai, ką kartu su daugybe partnerių ilgai brandinome“, – sakė „Kaunas 2022“ vadovė Virginija Vitkienė.

„Mes išaugome ir tampame pagrindine Senojo žemyno scena – Europos kultūros sostine. Šiandieną galime pagrįstai didžiulis, kad 613 metų skaičiuojantis Kaunas sulaukė dar vieno solidaus pripažinimo ir pelnytai atsiduria pačiame dėmesio centre. Esu tikras, kad po 2022-ųjų išlaikysime tokį ritmą ir, nemažindami tempo, toliau nuosekliai bei drąsiai kursime ambicingą, tvarią savo miesto ateitį, pilną pozityvių pokyčių ir iškilų pasiekimų“, – teigė Kauno meras Visvaldas Matijūšaitis.

Kaunas ir Kauno rajonas svarbiausiam kultūriniam žemyno titului ruošiasi jau ne vienerius metus. Pokytis įvyko, miestas ir jį supančios gyvenvietės, bendruomenės aktyvavosi – būtent šį pabudimą švęsti bei naują „Šiuolaikinės sostinės“ istoriją kurti kviečiama visus 2022-uosius.

„Kauno rajono tikslas – partnerystėje su Kauno miestu atskleisti tai, kas miesto industriniams bruožams suteikia jaukumo, kas užgrūdinta istorijos kalvėje ir pritaikyta šiandienai, kas daro mus išskirtinius. Todėl siūlome tai, ką laikome savo aukso fondu, – gražią gamtą, unikalius miestelius ir šimtmetes tradicijas. „Šiuolaikinių seniūnijų“ projektas padėjo pritraukti į pakaušės miestelius žinomų Europos menininkų ir sutelkti bendruomenės“, – džiaugėsi Kauno rajono savivaldybės meras Valerijus Makūnas.

Anot projekto vadovės V. Vitkienės, „Kaunas 2022“ programa formuojama kaip vientisas didžiulis dramatis veiklas, įprasminantis miesto ir miestiečių tobulėjimo kelią – nuo 1985 m. vykdomoje Europos kultūros sostinių programoje iki šiol tokios vizijos nebuvo. Nuo pat pirmos dienos tai bendruomenės projektas – daugiausia pajėgų, laiko ir finansų skiriama įtraukti į kultūrą kuo daugiau miestiečių. Tuo pačiu tai – ir edukacinis projektas – naujų kultūros veikimo būdų išmoko šimtai šios srities profesionalų ir entuziastų, taip pat gausybė čia augančių jaunosios kartos atstovų, taigi būsimasis „Kaunas 2022“ palikimas – tai kokybiška ir turininga miesto ir rajono ateitis.

Tarp „Kaunas 2022“ programoje žibančių vardų – William Kentridge, Marina Abramovič, Yoko Ono, Robert Wilson, Mirga Gražinytė-Tyla, Modestas Pitrenas, Edgaras Montvidas, Oskaras Koršunovas, Jenny Kagan, Philip Miller, Antony Polonsky ir daugelis kitų.

ELTA

Dailininkas Rolandas Dabrukas prie savo darbų.

Galerijos „Siela“ vadovė Asta Zimkus kalbino parodos „kaltininką“ R. Dabruką.

MENININKO IDĖJOS ATEINA IR IŠ SAPNŲ

LAIMA SMILGYTĖ

Rytai – patys mėgstamiausi

Šiltas. Linksmas. Universalus. Energingas. Tokiais žodžiais dailininką Rolandą Dabruką apibūdina jį pažįstantys. Kad šie apibūdinimai ne iš piršto laužti, dar kartą galėjo įsitikinti visi susirinkusieji į jo parodą. Joje buvo galima ne tik pamatyti trisdešimt šešis menininko darbus, kuriuos jis sukūrė per pastaruosius kelerius metus, bet ir pabendrauti su pačiu dailininku. Susirinkusieji taip pat turėjo progą dalyvauti pokalbių laidos „Siela“ pristatymo filme, kurio metu galerijos „Siela“ vadovė Asta Zimkus kalbino parodos autorių R. Dabruką.

Šilto pokalbio metu, kuriame netrūko nei rimtų, nei smagių ir suktų klausimų, dailininkas prisipažino, kad dažnai naujas idėjas ir savo būsimus paveikslus susapnuoja. „Tada, kokią 3 val. nakties pašoku iš lovos, lekiu į savo studiją ir viską užrašau. Nors naktys dažnai padiktuoja idėjas, tačiau ankstyvas rytas man yra mėgstamiausias paros metas. Tada einu basas į parką ar kalnus, stebiu tekančią saulę, medituoju“, – apie savo įprastą dienos pradžią Los Angeles pasakojo 43 metų menininkas.

Simboliai, užkoduoti darbuose

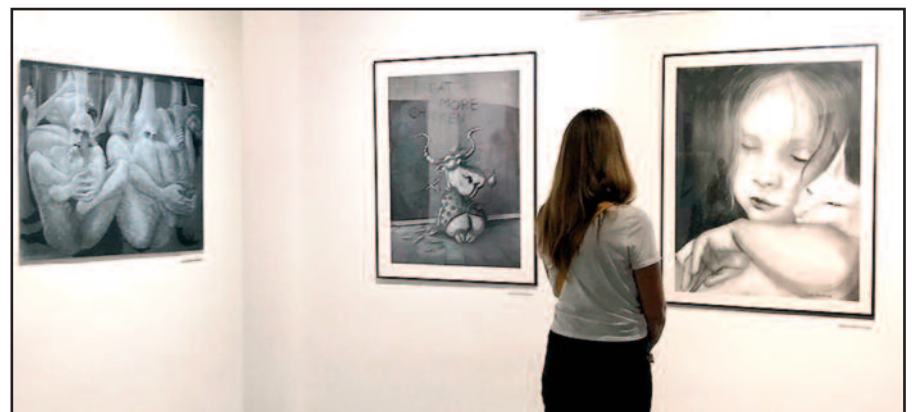
R. Dabruko paveikslai pasižymi įvairių simbolių ir kodų gausa. Ne vienas parodos lankytoji dailininkas aiš-

kino, kokią prasmę viename ar kitame kūrinyje paslėpė. Astai Zimkus R. Dabrukas taip pat papasakojo, ką užkodavo savo ant PLC sienos šią vasarą nutapytoje freskoje „Vienybės medis“, skirtoje paminėti JAV Lietuvių Bendruomenės 70-ies metų jubiliejų. „Šioje freskoje telpa labai daug. Čia ir tai, kas mums brangu: šeima, namai, meilė, tėvynė. Čia ir mūsų kultūra: šokiai, dainos, papročiai. Čia ir angelai, saugantys mus, kur tik bebūtume. Čia ir ažuolinis tiltas, jungiantis 2 pasaulius. Aš pats kartais pabundu naktį ir galvoju – kur dabar esu: ar Lietuvoje, ar Amerikoje? Tie du pasauliai jau tapo mūsų neatskiriama dalimi“, – kalbėjo menininkas.

O kuriame iš šių dviejų pasaulių jis pats jaučiasi geriausiai? „Gyvenu Los Angeles, matyt, dabar tai mano kelias ir čia turiu būti. Bet niekur nėra geriau nei gimtojoje Dzūkijoje. Nes ten lengva. Ten yra kažkas nerealaus. Ten jautiesi savas, gali kvėpuoti kitaip. Ten net debesys kitokie. Ten viskas kitaip...“, – daugeliui emigrantų taip pažįstamą gimtines ilgesį laidos vedėjai apibūdino Rolandas, pats jau 20 metų gyvenimą kuriantis už Atlanto.

Nuo paveikslų ir freskų iki miuziklo

Laidos filmavimo metu R. Dabrukas prisipažino, kad idėjų ir svajonių jam tikrai netrūksta, tačiau dabar vienas iš didžiausių ir svarbiausių jo sugalvotų projektų yra miuziklo, parašyto pagal jo paties knygą „Aš kitoks“, įgyvendinimas. „Darbai po truputį juda. Labai džiaugiuosi, kad turime puikią ir be galo talentingą komandą. 10 dainų ir

R. Dabruko parodoje „Metamorfozės“.

Dailininkas šiltai bendravo su parodos svečiais.

miuziklo muziką sukūrė kompozitorius Kęstutis Daugirdas, režisierė ir aktorė Edita Kliučinskaitė parašė scenarijų, spektaklį režisuoja režisierė iš Lietuvos Rūta Bunikytė, choreografiją kuria choreografė Sandra Krumhorn, o prodiuseriu sutiko tapti čikagiškiams pui-

kiai pažįstamas Žygis Janus. Mūsų trupė didelė – miuzikle vaidins net 28 aktoriai iš JAV ir Lietuvos. Jame pamatysite ir Čikagoje gyvenančius talentus. Tai ir dainininkė Agnė Giedraitytė, miuzikle vaidinsianti gandrų trupę Orą, aktorė ir režisierė Aušra Jasaitė

Dalį kūrybos dailininkas skiria vaikams.

R. Dabruko paveiksluose – gausų simbolių ir kodų.

Laimos Smilgytės nuotraukos

Paulauskas, atliksianti gandrytės mamos vaidmenį, aktorius Ramūnas Paulauskas kurs kormelio personažą”, – vardino R. Dabrukas. – Visi manęs klausia, kada gi bus galima pamatyti miuziklą, kuriame gvildenamos amžinos temos apie draugystę ir buvimą kitokiu nei kiti. Aš pats norėčiau, kad jį būtų galima rodyti kad ir rytoj, bet mane prodiuseris Ž. Janus stabdo – dar daug kas nesustyguota, daug neapibrėžtumo ir dėl pasaulinės pandemijos”, – A. Zimkus ir visiems susirinkusiems pasakojo miuziklo sumanytojas R. Dabrukas. Tačiau, net ir prašomas, jis neišdavė, kas atliks pagrindinę kitokio – ne žalio, o oranžinio varliuko Tučio rolę. Tik į sceną pakvietė A. Giedraitytę ir susirinkusiems pasiūlė išgirsti jos atliekamą gandrytės Oros dainą.

Dalis kūrybos – vaikams

Miuziklas, paveikslai, freskos, mandalos iš maisto, susitikimai, knygos ir pamokos vaikams. R. Dabruko įvairiapusiškumas iš tiesų stebina. „Iš kur tiek energijos?”, – paklausiau menininko. „Aš nesuprantu pasakymo „nėra ką veikti“. Gyvenu Los Angeles, milijoniniame mieste, kuriame gyvenimas virte verda. Esu žingeidus. Man įdomu daug kas. Noriu viską išbandyti, išlieti save. Norą duoti turbūt paveldėjau iš tėvų. Atvažiavus svečiams pas mus į Dzūkiją, visi būdavo pavaišinti ir niekas neišvažiuodavo tuščiomis rankomis. Taip ir aš stengiuosi su visais dailintis savo kūryba”, – sakė R. Dabrukas.

Nemaža menininko kūrybos dalis yra skirta vaikams. Kodėl būtent jiems? „Turbūt ir pats vis dar jaučiuosi didelis vaikas. Man patinka juokauti, neturėti suaugusio žmogaus kompleksų. Žavi vaikų gebėjimas taip paprastai imti kristi ant žemės ir pasivolioti. Todėl nesuprantu, kai vaikams būna sakoma: būk rimtas, būk didelis vyras. Aš pats tokiu visai nesijaučiu”, – šypsojosi R. Dabrukas, kuris ir laidos filmavimo metu prisipažino, kad jis, kaip ir dauguma vaikų, be galo mėgsta saldumynus.

Kas tas Bužiukas?

Klaudydamiesi A. Zimkus ir R. Dabruko pokalbio, parodos lankytojai taip pat galėjo sužinoti, kodėl menininkas studentavimo metais buvo vadinas Bužiuku, kokia spalva labiausiai patinka dailininkui, kokį broožą jam išugdė šeima. Ir dar: ar menininkas žino, kiek pinigų yra jo piniginėje? Ar suktų tapti galerijos „Siela“ direktoriumi? Nebuvusieji šiame susitikime su R. Dabruku visus atsakymus į šiuos ir dar daugelį kitų klausimų galės išgirsti laidoje „Siela“ pristato” (operatorius – Romas Jelinskas), kuri „YouTube“ kanale pasirodys jau visai netrukus.

Bene daugiausiai parodoje fotografuotas R. Dabruko paveikslas „MooLisa”.

Įtemptą etapą vainikavo pergalė

Aurimo dukrelė Audryna taip pat dalyvavo varžybų atidaryme. Trasoje – Aurimas Bakchis ir Fredric Aasbo.

AMANDAS RAGAUSKAS

Formula Drift (FD) sugrįžo į Californiją. Rugsėjo 17–18 d. Long Beach vyko septintojo etapo varžybos. Finalinis, aštuntasis etapas, kuriame ir paaiškės šių metų čempionas bei prizinininkai, vyks spalio 22–23 d. FD „lopšyje“ Irvindale Speedway. Čia prieš septyniolika metų ir prasidėjo šio įdomaus automobilio sporto varžybos.

Long Beach varžybų trasa buvo paruošta jau antradienio treniruotei. Reiktų paminėti, kad abi – ir Long Beach, ir Irvindale – trasos yra lenktynininkams pačios pavojingiausios. Visuose posūkiuose jų laukia gelžbetoninės užtvartos. Vienas netikslus manevras – ir automobilis atsiduria komandos mechanikų rankose. Gerai, jeigu tie profesionalūs vyrai spėja automobilį atstatyti tolimesnėms varžyboms, o jeigu ne, tenka laukti kito etapo. Antradienio treniruotė neteko stebėti, tik girdėti jų atgarsius.

Pasiruošimas

Į Long Beach varžybas abi dienas važiavau su lenktynininko Aurimo Bakchis tėčiu Arvydu. Su juo esame pažįstami dar, kaip sakoma, nuo Lietuvos laikų. Jis man papasakojo, kad treniruotėje, Aurimas pirmajame posūkyje per smarkiai styselėjo ir stipriai trenkėsi į padangų apsauginę sieną. Automobilis net pašoko į orą. Vakare Aurimas paskambino tėčiui ir paklausė, ką jis veikia trečiadienį. Arvydas iš karto suprato, kad sūnui reikalinga pagalba.

Trečiadienio rytą, nuvažiavęs į Wrightewood, kur įsikūrusi „Feal Suspension“ bendrovė, ir kur Aurimas ruošia savo automobilį kasmetinėms FD varžyboms, pamatė, kad pagalba tikrai reikalinga. Automobilio vairuotojo pusės durelės ir visas šonas buvo smarkiai apgadinti. Arvydas, jau nuo pat sūnaus pirmųjų startų, pradžioje FD PRO2, o ir jam pradėjus rungtyniauti FD PRO varžybose, yra pagrindinis Aurimo plastikinės automobilio dalies remontininkas. Visas automobilio rėmas yra labai stiprus, o visa išorinė dalis yra plastikinė, kad nebūtų sunki ir, esant reikalui, sulaužytas dalis būtų galima, lengviau nei metalines, pakeisti naujomis. Dieną pasidarbavęs, Arvydas atstatė automobilio „prekinę išvaizdą“ ir penktadienį Aurimas stėjo į startą atkrentamosiose varžybose.

Visą savaitgalį buvo puikus oras. Dangus giedras, Californijos saulės karštį malšino nuo Ramiojo vandens pučiantis vėjelis. Ideali sąlyga šonaslydžio varžyboms. Atvykę į varžybas tribūnoje jau radome ištikimą Aurimo komandos statistiką, patėvį Rolandą Vaitkevičių. Jis su savo elektrone

Long Beach etapo prizinininkai (iš k.): Chelsea DeNofa (II v.), Aurimas Bakchis (I v.) ir Matt Field (III v.).
FD nuotraukos

Aurimas – septintojo etapo FD čempionas!

įranga kiekviename varžybų etape fiksuoja Aurimo varžovų ir jo paties trasos pravažiavimo greitį kiekvienoje jos dalyje. Penktadienio vakarą, o kartais ir naktį, suveda rezultatus ir šeštadienio ryte pateikia komandos vadybininkei Amy Bakchis. Su Aurimu ir komandos nariais pasitikrinę po atkrentamųjų varžybų susidėliojusį varžybų tvarkaraštį ir matydami, su kuriais vairuotojais teks varžytis, sukuria lenktynių taktiką.

Prieš varžybas vairuotojai turi galimybę pasitreniruoti. Įdėmiai stebime Aurimo važiavimus. Per visą treniruotę, vis tame pačiame pirmame posūkyje brūkšteli sieną ir Arvydo suremontuotas užpakalinis buferis lekia į orą. Arvydas, Rolandas ir aš, Amandas, prisiekę Aurimo gerbėjai, pradėdame nervintis. Stebime atkrentamąsias varžybas. Aurimo starto numeris šeštas, nes tuo metu jis buvo šeštoje vietoje. Teisėjų įvertinimas mūsų netenkino – tik 89 taškai iš 100 galimų. Prasčiau pasirodę vairuotojai gavo įvertinimus vos dviems ar trimis taškais prastesnius nei Aurimas. 12-tas tarp 32 dalyvavusių varžovų. Bet nesvarbu, kaip sekėsi atkrentamosios varžybos, norint neprarasti galimybės kovoti dėl šių

metų čempiono titulo, reikalinga Long Beach etapo pergalė.

Varžybų detektyvas

Šeštadienio 1/32 finalo Aurimas slydo su lygos debiutantu Adam LZ. Dvikova Aurimui vos nepasibaigė nesėkme. Antro važiavimo paskutiniame posūkyje per daug agresyviai sekdamas priešininką, kliudė jo automobilį ir apsisuko. Jo laimei, LZ padarė grubesnių klaidų ir į pagrindines varžybas pateko Aurimas.

Didžioji pertrauka. Mes su Arvydu, pasistiprinę skaniu sumuštinu, einame į Aurimo komandos palapinę sužinoti, kaip einasi. Aurimas pasakė, kad, padaręs klaidą paskutiniame važiavime, nutarė pakeisti nustatymus priekinėje automobilio dalyje. Kaip jau esu minėjęs, automobilio šonaslydžio sportas reikalauja didelės precizijos ruošiantis kiekvienam FD etapo startui, nes kiekviename etape trasos yra labai skirtingos.

1/16 finalo iškilmingas pagrindinių varžybų atidarymas. Amerikos Air Force naujokai duoda priesaiką iki paskutinio kraujo lašo ginti savo Tėvynę, skamba JAV himnas, tarp varžybose dalyvaujančių įvairių šalių vairuotojų nacionalinių vėliavų, plazda ir Lietuvos trispalvė. Pristatomi varžybų dalyviai. Aurimas pristatyme dalyvauja su savo dukra Audryna.

Na ir prasidėjo. Nuo 1/16 finalo ir pačiame finale nugalėti visi buvę FD čempionai. Iš eilės: Daijiro Yoshihara, Michael Essa, Chires Forsberg ir Fredric Aasbo. Iš šeštos vietos Aurimas pakilo į ketvirtą. Atsilieka nuo lyderio Fredric Aasbo tik 43 taškais. Antroje vietoje – Chelsea DeNofa (-19 taškų), trečioje – Aurimo komandos draugas Matt Field (-20 taškų).

Tarp šių keturių vairuotojų Irvindale Speedway ir spės, kas taps 2021 m. čempionu.

PASAULIS

Parengė Vitalius Zaikauskas

Talibanas sugrąžins monarchijos laikų konstituciją

Kabulas (BNS) – Talibanas pranešė, kad laikinai priims 1964 metų konstituciją, tačiau iš jos pašalins elementus, su kuriais jis nesutinka.

Islamistai planuoja priimti konstituciją, galiojusią Afganistane per neilgai trukusią demokratijos aukso amžių, tačiau – tik trumpam ir su tam tikromis pataisomis.

Tačiau visos konstitucijos nuostatos, prieštaraujančios šariatui ir Islamo Emyrato principams bus išbrauktos.

Beveik prieš šešis dešimtmečius karaliaus Mohammad Zahir Shah valdymo laikotarpiu iki pasaulio supervalstybių įsikišimo Afganistane trumpai galiojo konstitucinė monarchija.

Karalius šią konstituciją ratifikavo praėjus metams po atėjimo į valdžią 1963-iais, pradėdamas beveik dešimtmetį trukusią parlamentinės demokratijos laikotarpį, gyvavusį iki monarcho nuvertimo 1973 metais.

1964 metų konstitucija, pirmą kartą suteikusi moterims teisę balsuoti ir atvėrusi kelią jų dalyvavimui politikoje, iš pažiūros sunkiai suderinama su radikaliomis Talibano nuostatomis.

Praėjusio amžiaus 9-ame dešimtmetyje pasibaigus sovietų okupacijai Afganistane kilo pilietinis karas, o vėliau prasidėjo griežtas Talibano valdymas. Pastarąjį užbaigė JAV vadovaujama invazija 2001 metais. Šalis nusprendė neatkurti senosios monarchijos ir 2004 metais priėmė naują konstituciją, numatančią prezidento postą ir lygias moterų teises.

Atsiprašė už „Bažnyčios nuodėmes“ Meksikoje

Mexicas (BNS) – Popiežius Pranciškus laiške, skirtame 200-osioms Meksikos nepriklausomybės nuo Ispanijos metinėms, paprašė atleidimo už „Bažnyčios nuodėmes“ šioje Lotynų Amerikos valstybėje.

„Ir mano pirmtakai, ir aš prašėme atleidimo už asmenines ir socialines nuodėmes, už visus veiksmus ar aplaidumą, neprisidėjusius prie evangelizacijos“, – sakoma laiške.

„Norint stiprinti šaknis būtina... pripažinti praeityje padarytas labai skausmingas klaidas“, – sakoma popiežiaus laiške.

Naujesniais laikais krikščioniškam tikėjimui prieštaraujantys veiksmai taip pat sukėlė „didelių kančių“ šioje daugiausia katalikiškoje šalyje, rašė popiežius.

Meksikos prezidentas Andres Manuel Lopez Obrador yra kelis kartus prašęs Ispanijos vyriausybės ir Vatikano atsiprašyti už skriaudas, padarytas Meksikoje konkistos ir evangelizacijos metu.

Katalikų Bažnyčią Meksikoje pastaraisiais metais taip pat buvo įtraukę keli pedofilijos skandalai.

Nuo 1941 iki 2019 metų mažiausiai 175 vaikai patyrė kunigų lytinę prievartą, rodo 2019-aisiais paskelbta viena vidaus ataskaita. Tie kunigai priklausė meksikiečių katalikų ultrakonservatyviai Kristaus legionierių kongregacijai.

Popiežiaus pirmadienio laiške sakoma, jog būtina pasimokyti iš praeities klaidų „ir toliau imtis žingsnių žaizdoms užgydyti, atviram ir pagarbiam dialogui puoselėti“.

JK panika prie degalinių

Londonas (ELTA) – Didžiojoje Britanijoje jokių ženklų, kad benzino pirkimo panika baigiasi, perspėjo mažmenininkai, nes degalinėse daugelyje šalies vietų ir toliau benzino atsargos senka. Ir vėl pranešta apie ilgą eilę prie veikiančių degalinių vyriausybei paskelbus, kad bus pasitelkta kariuomenė siekiant užtikrinti tiekimą.

Naftos kompanijos tikisi, kad artimiausiomis dienomis spaudimas sumažės, nes daug mašinų gabena daugiau kuro nei įprastai. Tačiau Benzino mažmenininkų asociacijos (PRA) pirmininkas Brian Maderson sakė, kad to požymių mažai.

Ministrai paskelbė, kad kareiviai budi, pasirengę tiekti degalus tvyrant susirūpinimui, jog benzinevių vairuotojų trūkumas kelia grėsmę naftos kompanijų galimybėms garantuoti tiekimus.

Ministrai ne kartą ragino visuomenę napanikuoti, tikindami, kad šalis turi „pakankamai“ degalų. Tačiau šie raginimai nebuvo išgirti. PRA pranešė, kad daugelis vairuotojų, suradę atidarytą degalinę, degalų pylėsi kur kas daugiau nei įprastai.

„Vidutiniškai visoje Jungtinėje Karalystėje išpilama degalų maždaug už 25 svarus (34,25 dolerio). Matome, kad žmonės užsipildo ir už 100 svarų, jei gali“, – sakė B. Madderson.

Tuo metu vyriausybė ir toliau raginama suteikti sveikatos priežiūros darbuotojams ir kitiems būtiniausiems darbuotojams pirmenybę prieigai prie degalų.

Didžiosios Britanijos medicinos asociacijos pirmininko pavaduotojas David Wrigley perspėjo, kad svarbiausios tarnybos gali būti paveiktos, jei darbuotojai negalės nuvykti į darbą dėl to, kad negalės išpilti degalų.

„Negalime laukti dviejų ar trijų valandų eilėje prie degalų, kai turime pacientų. Tai kritinė situacija, kai negalime būti tikri, jog turėsime degalų Nacionalinės sveikatos tarnybos ir socialinės priežiūros darbams atlikti, todėl turi būti parengtas planas“.

NASUWT mokymo sąjunga teigė, kad pirmenybė taip pat turėtų būti suteikta mokytojams, nes tada nesutriks tolesnis vaikų mokymas.

Vairuotojai, vos aptikę veikiančią degalinę, iškart paskelbia socialiniuose tinkluose ir šimtai vairuotojų suplušta juose. LBC nuotr.

Po rinkimų Vokietijoje: ar vyks permainos visoje ES?

Nei socialdemokratų, nei krikščionių demokratų dominuojanti koalicija Vokietijoje didelių permainų tarptautinėje arenoje neturėtų įnešti.

Ekspertų teigimu, ar vienos įtakingiausių Europos valstybių Vyriausybei vadovautų socialdemokratas Olaf Scholz, ar krikščionis demokratas Armin Laschet skirtųsi niuansai, bet ne esminiai dalykai.

„Niuansai tokie veikia pilkos spalvos atspalvių nei juoda-balta“, – sakė Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto dėstytojas Ramūnas Vilpišauskas.

Rinkimus Vokietijoje nežymia persvara laimėjo socialdemokratas O. Scholz (dešinėje) prieš krikščionių demokratą A. Laschet. Nuotr. Įvairių šaltinių

Rugsėjo 26 dieną vykusius Vokietijos parlamento rinkimus nežymia persvara laimėjo socialdemokratai (SPD), tačiau ambicijas formuoti Vyriausybę reiškia tiek jie, tiek pozicijų neketinanti užleisti dešiniųjų CDU ir CSU sąjunga.

Esant tokiai situacijai, derybos dėl naujos valdančiosios koalicijos ir naujo kanclerės Angela Merkel įpėdinio gali užsitęsti iki kelių mėnesių.

Rinkimai gali atidėti svarbius sprendimus ES

Politologai sako, kad tarpvaldis Vokietijoje didelio poveikio Europos Sąjungos (ES) sprendimams neturės, nes didžiausia Europos ekonomika ir taip yra gana atsargi.

„Tokių reikšmingų pokyčių nedaug įvyko, vienas iš tokių retų pavyzdžių buvo atominės energetikos atsisakymo planų paskelbimas po Fukušimos avarijos, kitas – per pabėgėlių krizę paskelbtas šūkis, kad Vokietija gali priimti pabėgėlius. Bet tai veikia išimties iš tokios stabilios centrinių politikos, kokia turėtų būti būdinga tarpvaldžiui, bet ji ir iki šių rinkimų buvo gana smarkiai įsitvirtinusi“, – teigė R. Vilpišauskas.

Pasak politikos analitiko Justino Juozaičio, kadangi tarpvaldžiu Vyriausybei vadovaus dabartinė kanclerė A. Merkel, kokių nors permainų tikėtis neverta.

R. Vilpišauskas prognozavo, kad artimiausiais metais ES politikoje išvis nereikėtų tikėtis svarbesnių sprendimų ar ryžtingesnių žingsnių, nes kitamet prezidentą rinks Prancūzija.

Skirtumai – minimalūs

Lygindami kandidatus į Vokietijos kanclerius ekspertai atkreipė dėmesį, kad jų požiūriai tam tikrais svarbiais klausimais skiriasi, tačiau bendrai būsimo Vyriausybės politikai įtakos turės ir koalicijos partnerių pozicija.

„Iš socialdemokratų dominuojamos koalicijos tikrai nesitikėčiau kokio nors reikšmingo pokyčio Vokietijos santykiuose su Rusija, Kinija. Ekonominis pragmatizmas turbūt dominuos toliau“, – tvirtino J. Juozaitis.

„Nemanau, kad politika Rusijos atžvilgiu griežtės, bet tuo pačiu metu, ar tai būtų socialdemokratai, ar konservatoriai, esminis dalykas – kad sankcijos, kurios yra, turėtų likti“, – sakė J. Juozaitis.

„Idomesnis klausimas, kaip susidėlios Ukrainos gamtinių dujų tranzitas. Šioje vietoje lieka didelis klausimas. A. Merkel yra teigusi, kad tranzitas bus išlaikytas, bet kaip vokiečiai sugebės susitarti dėl to su Rusija, kiek jie norės dėl to tartis, man tai tikrai yra atviras klausimas. Tą reikia atidžiai stebėti“, – pridūrė jis.

Pasak J. Juozaičio, jeigu socialdemokratai sudarys koaliciją su žaliaisiais, tikėtina, kad bus daugiau poslinkių link liberalesnės migracijos politikos Europos Sąjungos lygiu.

„Kas svarbu Lietuvai, tiek žalieji, tiek socialdemokratai savo programoje yra nurodę, kad pasisako prieš nelegalių migrantų atstūmimą nuo sienų. Atitinkamai kyla klausimas, ar Lietuvą laikys išimtinu atveju, nes tai valstybės inspiruota migracijos krizės, ar ne“, – sakė politikos analitikas.

Radikalių skirtumų tarp kandidatų į kanclerius teigė nematantis ir R. Vilpišauskas.

„Kalbant apie vidaus politiką, turbūt socialdemokratai būtų linę matyti didesnį valstybės vaidmenį, galbūt kiek didesnes viešąsias investicijas, o tam reikės mokesčių didinimo, o konservatoriai turbūt iš esmės tęstų dabar vykdytą politiką“, – tvirtino jis.

„Rinkimų kampanija parodė, kad tik Žaliųjų partija žiūri kritiškiau į santykius su Rusija ir verslo energetinių projektų plėtojimą su šios šalies įmonėmis, bet koalicijos sudarymo metu požiūriai būtų gludinami, ir dėl to irgi abejočiau, ar šiais klausimais gali būti radikalių pokyčių“, – teigė politikologas.

Pirminiai rinkimų Vokietijoje rezultatai rodo, kad sekmadienį Socialdemokratų partija (SPD) gavo 25,7 proc. balsų, kanclerės Angela Merkel centro dešinės blokas – Krikščionių demokratų sąjunga ir jos partnerė Bavarijoje Krikščionių socialinė sąjunga (CDU ir CSU) – 24,1 proc., Žaliųjų partija – 14,8 proc., Laisvoji demokratų partija (FDP) – 11,5 proc. balsų.

A. Merkel Vokietijos kanclerės pareigas ėjo pastaruosius 16 metų.

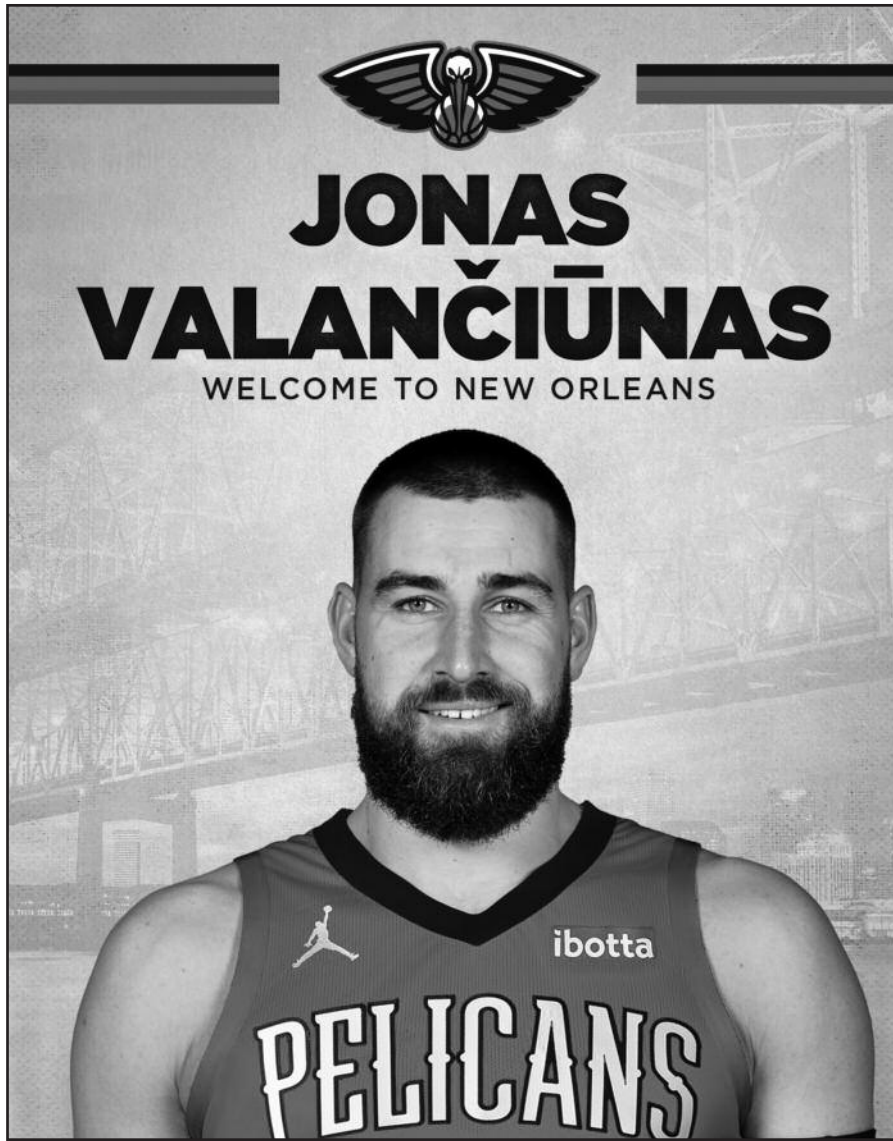
Jūratė Skėrytė, BNS

Parengė Dainius Ruževičius

SPORTAS

J. Valančiūnas debiutuos „Pelicans”

J. Valančiūnas oficialiai tapo New Orleans „Pelicans” žaidėju.

Artėjant 2021–2022 m. NBA sezonui klubai rengia spaudos dienas. Rugsėjo 27 d. New Orleans spaudos konferencijoje dalyvavo jau 9-tą savo NBA sezoną pasitinkantis Lietuvos krepšininkas Jonas Valančiūnas.

Ant 29-erių lietuvių, vasarą įvykęs jo iškeitimas iš „Grizzlies” į „Pelicans” klubą buvo pakankamai netikėtas, tačiau didelio smūgio nebuvo, nes krepšininkui tai jau ne pirmas toks atvejis. Prieš keletą metų jis pačiame sezono įkarštyje buvo priverstas palikti Toronto „Raptors” ir persikelti į Memphis.

„Pirmas dalykas, ką padariau sulaukęs skambučio apie permainas – internete ėmiau ieškoti informacijos apie New Orleans. Komandą žinojau, tačiau apie patį miestą – ne tiek ir daug. Aiškinausi, ką čia galima veikti, kokie yra restoranai”, – pasakojo J. Valančiūnas.

„Aš manau, kad mes esame tikrai pajėgi ir konkurencinga komanda – svarbiausia susižaišti. Svarbiausia išsąmoninti, kad tai yra ne individualus, o komandinis sportas”, – sakė lietuvis, o apie „Pelicans” gretose žaidžiančią superžvaigždę Zion Williams pridūrė: „Jis yra tikras žvėris, komandos ateitis, milžiniškas potencialas. Reikia jam duoti kamuolį ir žiūrėti, kaip Zion dirba”.

J. Valančiūnas „Pelicans” gretose bus vienas iš labiausiai patyrusių žaidėjų. Jis neslepia, kad yra pasiruošęs padėti jaunesniems komandoms draugams: „Reikia būti pavyzdžiu aikštėje, patarti už jos ribų, kai to reikia.”

Trumpai savo nuomonę apie ko-

mandos naują išsakė naujasis „Pelicans” treneris Willie Green. „Manau, kad Jonas į mūsų žaidimą įneš visiškai kitokios dinamikos, nei komanda turėjo praėjusiam sezone. Jis turi daug gerų ir išlavintų savybių – statyti užtvaras, perimti kamuolius, žaisti nugara į krepšį, pataikyti. Taip pat ir tritaškius. Tačiau svarbiausia – jis turi kietumą, kurio pridės komandai”, – pažymėjo 40-metis amerikietis.

Savo nuomonę apie naują „Pelicans” ekipos strategą pareiškė ir J. Valančiūnas. „Jis yra žaidėjų treneris. Jis bando iš krepšininkų išspausti viską. Žinoma, jam taip pat reikės prie daug ko prisitaikyti, bet svarbiausia, kad jis padeda žaidėjams tobulėti”, – apie naują „Pelicans” strategą atsiliepė uteniškis.

„Jėga Forever”

Memphis „Grizzlies” komanda, atsisveikindama su J. Valančiūnu, socialiniame tinkle „Facebook” pasidalino įrašu, kuriame padėjo lietuviui už darbą lietuviui. „Jėga Forever” – rašoma „Grizzlies” įrašė.

Atstovaudamas Memphis klubui J. Valančiūnas paskutiniame sezone vidutiniškai per rungtynes rinko po 17,1 taško, atkovojo po 12,5 kamuolio (geriausias rodiklis karjeroje) bei atliko po 1,8 rezultatyvaus perdavimo.

Savo karjerą NBA J. Valančiūnas pradėjo Toronto „Raptors”. Su Kanados klubo marškinėliais jis sužaidė aštuonis sezonus.

NBA sezonas prasidės spalio 19-ąją. Skirtingai nei praėjusiam sezone, komandos reguliariojo čempionato metu ir vėl sužais po 82 rungtynes.

D. Sabonis – tarp geriausių savo pozicijos žaidėjų

Domantas Sabonis netrukus pradės jau šeštą savo sezoną NBA lygoje, o du kart į „AllStar” rungtynes išrinktas lietuvis jau įsitvirtino geriausių lygos žaidėjų elite. Tuo įsitikinęs ir NBA čempionas Kendrick Perkins.

2008 m. su Bostono „Celtics” klubu titulą laimėjęs krepšininkas „Twitter” paskyroje pasidalijo savo sudarytu geriausių lygos sunkiųjų krašto puolėjų penketuku. Indianos „Pacers” atstovaujanti D. Saboniui amerikietis skyrė penktąją vietą. Aukščiau už jį, ketvirtoje vietoje, K. Perkins įrašė vieną iš Miami „Heat” lyderių Bam Adebayo. Trečioji vieta atiteko Minnesotos „Timberwolves” žaidėjui Karl-Anthony Towns. Antrąją vietą K. Perkins skyrė Los Angeles „Lakers” žvaigždei Anthony Davis. Na, o pirmoji vieta teko NBA čempionui Giannis Antetokounmpo iš Milwaukee „Bucks”.

D. Sabonis praėjusiam NBA sezonui per vienerias rungtynes vidutiniš-

kai rinko po 20,3 taško, atkovojo po 12 kamuolių ir atliko po 6,7 rezultatyvaus perdavimo.

Tarp geriausių – du europiečiai

ESPN ekspertų nuomone, geriausias NBA šiuo metu rungtyniaujantis krepšininkas – Brooklyno „Nets” žvaigždė Kevin Durant. Praėjusiam NBA sezono 32-ųjų 208 cm ūgio krepšininkas per rungtynes rinko 28,8 taško, 7,6 atkovoto kamuolio ir 5,3 rezultatyvaus perdavimo.

Antroje vietoje liko NBA čempionas 26-erių graikas Giannis Antetokounmpo iš Milwaukee „Bucks”. Trečioje vietoje rikiuojasi 36-erių Los Angeles „Lakers” žvaigždė LeBron James. Dallas „Mavericks” slovėnas 22-ųjų Luka Dončić laikomas ketvirtuoju geriausiu NBA žaidėju. Geriausių penketuką užbaigia 33-ųjų „Golden State Warriors” snaperis Steph Curry.

ESPN reitinge D. Sabonis užėmė 40-ąją vietą, o J. Valančiūnas – 94-tą.

„Pistons” vėl suteikia galimybę D. Sirvydžiui

Vasarą iš Detroito „Pistons” atleistas Lietuvos krepšininkas Deividas Sirvydis vėl turės galimybę įrodyti savo meistriškumą šiame klube. Lietuvis sulaukė kvietimo prisijungti prie „Pistons” treniruočių stovyklos.

D. Sirvydis su Detroito komanda turėjo dar dvejus metus galioti turėjusią sutartį. Pagal jos sąlygas, lietuvis artėjančiame sezone būtų uždirbęs 1,5, o 2022–23 metų pirmenybėse – 1,8 milijono JAV dolerių.

Vieninteliame Detroito praleistame sezone Deividas sužaidė 20 rungtynių, kuriose vidutiniškai aikštėje praleidavo po 6,7 minutes ir surinkdavo po 2,1 taško ir 1,5 atkovoto kamuolio. Dvitaškius lietuvis realizavo 33, o tolimus metimus – 36 procentų taiklumu.

Rezultatyviausias savo rungtynes D. Sirvydis sužaidė šių metų gegužės 14-ąją. „Pistons” nesėkme pasibaigusiose priešpaskutinėse reguliariojo sezono rungtynėse 20 minučių žaidęs lietuvis surinko 16 taškų.

20 beprotiškų skaičių iš 2020-ųjų Tokijo olimpinių žaidynių

Tušti stadionai, naujos sporto šakos ir nuoširdžios diskusijos apie psichinę sveikatą. Tokios buvo metais atidėtos Tokijo vasaros olimpinės žaidynės, kurios baigėsi rugpjūčio 8-ąją.

Tinklalapis *slate.com* surinko keisčiausią ir sensacingiausią olimpiados statistiką. Šie 20 skaičių nebuvo giliai paslėpti, bet gali nustebinti ne vieną.

1. JAV beisbolo rinktinės sidabro medalio laimėtojas Eddy Alvarez 2014 m. buvo iškovojęs trumpojo čiuožimo sidabro medalį, todėl jis buvo šeštasis sportininkas, vasaros ir žiemos olimpinėse žaidynėse pelnęs įvairių sporto šakų medalius.

2. Po daugiau nei šešių valandų žiavavimo dviračiu vyrų plento lenktynėse skirtumas tarp antros ir devintos vietos buvo mažesnis nei sekundė.

3. Amerikietis plaukikas Caeleb Dressel, iškovojęs penkis aukso medalius, tapo 11-uoju olimpiečiu, laimėjusiu bent tiek aukso apdovanojimų vie-

nose žaidynėse. Tačiau Tokijuje jis nelaimėjo daugiausiai medalių. Australijos plaukikė Emma McKeon, pelniusi keturis aukso ir tris bronzos medalius, tapo antrąja moterimi, pelniusia septynis medalius vienoje olimpinėse žaidynėse.

4. Per pirmąsias 24 olimpines žaidynes (vasarą ir žiemą) maža Europos tauta San Marinas neiškovojo jokio medalio. Tokijuje jis laimėjo tris: komandų sidabrą šaudant į skraidančius taikinius, bronzą moterų šaudyme į skraidančius taikinius ir bronzą vyrų iki 86 kg laisvosios imtynėse. Tai yra mažiausia tauta pagal gyventojų skaičių – tik 33 600 gyventojų, – laimėjusi medalį.

5. San Marino laimėjimai reiškia, kad jis pelnė 1 medalį 11 200 gyventojų – tai didžiausias visų vasaros olimpinių žaidynių santykis. Kad JAV būtų toks pat santykis, reikėtų iškovoti maždaug 29 600 medalių – daugiau nei buvo įteikta visų vasaros olimpinių žaidynių istorijoje.

Nukelta į 14 psl.

Antropomorfine skulptūrėle iš Bulgarijos. Jai daugiau kaip 6 tūkst. metų.

Antropomorfine skulptūrėle iš Durankulako kapinyno, Bulgarija

Hamandžios kultūros antropomorfine skulptūrėle Bulgarija

Parodoje – Senosios Europos deivių skulptūrėlės, menančios t. metų.

Senosios Europos deivės atkeliavo į Lietuvą

Tūkstančius metų menantys eksponatai, tarp kurių – pusė šimto moterų skulptūrėlių, amuletų, antropomorfinių indų, kirvių, strėlių antgalių, ietigalių, kaukolių ir supiltas pilkapis, kuriame ilsisi kario palaikai, nugulė Istorijų namuose, tarptautinėje parodoje „Deivės ir kariai“. Ši paroda pasakoja apie dviejų skirtingų kultūrų susidūrimą, įvykusį prieš 6000 metų, visiškai pakeitusį Europos tapatybę ir nulėmusį tai, kas mes esame šiandien.

300 unikalių eksponatų

Istorijų namuose pristatoma paroda „Deivės ir kariai“ supažindina su žymiausia pasaulyje lietuve archeologe Marija Gimbutiene (1921–1994) ir jos mokslinėmis išvalgomis. Lankytoji atskleidžiamos dvi fundamentalios mokslininkės hipotezės apie Europos kultūros raidą ir tapatybę, pelniusios jai visuotinį pripažinimą ir įkvėpusios naujus mokslinius, visuomeninius judėjimus.

„Marijos Gimbutienės Europos kultūrinį virsmą apibūdinančias hipotezes parodoje iliustruoja būtent tie archeologiniai radiniai, kuriais mokslininkė kliošėsi jas išskeldama. Į parodą Lietuvoje, Istorijų namuose, atsivežėme 300 unikalių eksponatų ir įvairios medžiagos iš Rumunijos, Bulgarijos, Moldovos, Ukrainos, Kroatijos, Italijos, Sakarvelo, Suomijos, Latvijos ir Lietuvos“, – pasakoja Lietuvos nacionalinio muziejaus vadovė Rūta Kačkutė.

Deivių epocha ir matristinė visuomenė

Parodos pasakojimas išdėstytas per tris sales ir apima 5 tūkstančių metų istoriją. Pirmoje salėje pristatoma Deivių epocha, antroje – karių laikotarpis, trečioje – archeologės M. Gimbutienės biografija.

Deivių epocha – tai žemdirbių bendruomenės, kurios beveik prieš 9000 metų pradėjusios kurtis Europos medžiotojų ir žvejų kaimynystėje, atsigabeno su savimi ne tik kviečius ir žirnius, bet ir naminius gyvūnus, o svarbiausia – išplėtojo Deivės religiją paremtą pasaulėžiūrą. Jų palikimas – tūkstančiai įvai-

Kurganų kultūros žmonėms įsiveržus į Europą pakito visa jos tapatybė.

A. Baltėno, S. Samsono/ LNM nuotraukos

riausio dydžio skulptūrėlių, kurių didžioji dauguma vaizduoja moterį arba, remiantis Gimbutienės Senosios Europos hipoteze, – Deivę Kūrėją.

„Senajoje Europoje, kuri klestėjo nuo Adrijos ir Egėjo jūrų iki Dunojaus vidurpio ir Vakarų Ukrainos, aptinkame labai spalvingą kultūrą – pirmuosius metalus, tai yra varį ir auksą, pirmuosius miestus, plačiai išsikerojusius prekybinius tinklus, beprecedentį keramikų ir akmens apdirbėjų meistriskumą ir netgi rašto užuomazgas. Tarpusavio sugyvenimas buvo paremtas taikos principu, o giminės tąsą ir bendruomenės dvasinį gyvybingumą užtikrino moterys. M. Gimbutienė pati niekada nevadino šio laikmečio matriarchatu, bet įvardijo vyravusią visuomeninę santvarką kaip matristinę – tai yra, kai nei viena lytis nesiekia užgožti kitos“, – pasakoja viena iš parodos kuratorių Inga Merkytė.

Susidūrimas, nulėmęs Europos tapatybę

Tačiau Senosios Europos civilizacija žlugo prieš 6000 metų iš stepių ėmus veržtis Kurganų kultūros žmonėms. Tai buvo gyvulininkystė besivertę klajokliai, apsiginklavę durklais, kirviais ir lankais, atpažįstami iš ypatingo būdo laidoti savo artimuosius pilkapiuose – kurganuose. Jų paskleista indoeuropiečių kalba, patriarchalinės tradicijos, tridalis pasaulio suvokimas tapo neatsiejamu šiandienės Europos kultūros pagrindu.

„Įdomu pamąstyti, kokią šiandieną būtumėm turėję, jei Senosios Europos gyvavimas nebūtų buvęs pakirstas visai kitokiais principais paremtų bendruomenių antplūdžiais, pradėjusiais naują Europos laikmetį – Karių epochą. Būtent dėl jų šiandien kalbamės indoeuropietiška kalba, paplitusia iki mūsų su gyvulių augintojais, atklydusiais nuo Kaspijos ir Juodo-

Deivių epocha – tai žemdirbių bendruomenės, išplėtojusios Deivės religiją paremtą pasaulėžiūrą.

sios jūros stepių. Ši kultūrų sandūra toli gražu nebuvo taiki, – archeologams palikusi šimtus Senosios Europos sudegintų gyvenviečių ir masines kapavietes, bet taip pat ir naujoviškus palaidojimus pilkapiuose, vežimų liekanas, prijaukintą arklių ir ginklus – akmenines kuokas ir bronzinius durklus. Visa tai M. Gimbutienė aprašė prieš 65 metus, bet tikrojo pripažinimo sulaukė tik šiandien, su naujaisiais DNR tyrimais“, – pasakoja I. Merkytė.

Trečioji parodos dalis ne mažiau svarbi. Ji – apie pačią M. Gimbutienės asmenybę ir jos gyvenimą – apie moterį, pasitraukusią iš Lietuvos dėl sovietų okupacijos, ištvėrusią migracijos keliamus sunkumus, bet neatsisakiusią savo svajonių ir tapusią pasaulinio garso mokslininke. Jos gyvenimas – tai absoliučiai išskirtinė istorija.

Parodos kuratorės – dr. Gabrielė Gudaitienė ir dr. Inga Merkytė, parodos idėjos autorė – dr. Agnė Čvilytė. Parodą remia Lietuvos kultūros taryba ir Lietuvos Respublikos kultūros ministerija.

Paroda „Deivės ir kariai“ Istorijų namuose veiks iki kovo 2022 m. kovo 13 dienos. Išleistas ir parodos katalogas Europos ištakos: deivės ir kariai.

LNM inf.

Kurganų kultūros žmonės paskleidė indoeuropiečių kalbą, patriarchalines tradicijas, tridali pasaulio suvokimą.

Prezidentas palinkėjo „Išlikti lietuviu visur ir visada“

Prezidento G. Nausėdos palinkėjimas gyvenantiems Čikagoje ir visame pasaulyje

Atkelta iš 5 psl.

Parašė linkėjimą ant svečių sienos

Iš misijos svečiai buvo pakviesti į ekskursiją po PLC. Jie apsilankė Lietuvių Fondo (LF) raštinėje, kur trumpai apie LF veiklą papasakojo jo valdybos pirmininkė Milda Davis ir administratorė Jūratė Mereckienė.

Didžiausią už Lietuvos ribų veikiančią – Marionio lituanistinę mokyklą svečiams pristatė jos direktorė Goda Misiūnienė. Ji papasakojo, kad ši mokykla įstaiga gyvuoja jau 62-ėjus metus ir dirba dviem pamainomis – penktadienio vakarais ir šeštadieniais. Ekskursijos metu keliaujant iš klasės į klasę siaurais vingiuotais mokyklos koridoriais, prezidento apsaugos darbuotojams teko tikrinti kiekvieną posūkį: ar tikrai čia yra saugu svarbiausiam Lietuvos vadovui? Svečiai įsitikino, kad šiose įvairaus dydžio klaseose saugu ir smagu lietuviukams moksleiviams, o juos moko tikrai atsidavusios pedagogės.

Dar viena svečių stotelė – PLC įsikūręs Lietuvių dailės muziejus ir galerija „Siela“. Prezidentą G. Nausėdą ir pirmąją poniją pasitiko šios galerijos šeimininkė Asta Zinkus. Ji papasakojo apie tai, kaip šalia Lietuvių dailės muziejaus entuziastų pastangomis buvo įkurta „Sielos“ galerija ir kiek šios vietos kūrėjai, įgyvendindami savo idėją, atidavė savo laiko, o svarbiausia – meilės. Šiuo metu galerijoje veikia nauja jauno išėivijos dailininko Rolando Dabruko darbų paroda.

Prieš atvykstant prezidentui, galerijoje atsirado dar vienas nuostabus kūrinys – milžiniško dydžio iš aukso spalvos šiaudelių suvertas sodas. Jo autoriai – iš Detroito atvykę Vilija ir Paulius Jurgučiai bei keturi jų vaikai – dvylikametė Sigita, dešimties Darius, devynmetė Neringa ir jauniausioji, šešerių sulaukusi Neringa.

„Sieloje“ tikrai netrūksta kūrybiško veiksmo – tuo įsitikino Lietuvos vadovas ir pirmoji ponija: patyrusios audėjos rodė, kaip jos audžia juostas, kūrybinėse dirbtuvėse svečius pasveikino grupė čia dirbančių dailės mokytojų, tautodailės medžio darbų ekspozicija atskleidė talentingų autorių vardus. O prie svečių knyga tapusios baltos galerijos sienos pakviesta pirmoji Lietuvos pora taip pat buvo paprašyta čia palikti savo įrašą. Pajutęs ne tik PLC, bet ir kitose aplankytose Čikagos lietuviybės taškuose tvyrančią dviasią, G. Nausėda parašė palinkėjimą: „Išlikti lietuviu visur ir visada“.

Čikagoje – lietuviybės energijos užtaisais

Į Banys šeimos salę, kurioje turėjo įvykti svečių susitikimas su visuomene, gerokai prieš prasidedant renginiui, ėmė rinktis žmonės. Prisirinko pilna salė, norinčių dalyvauti šiame susitikime. Jam prasidėjus, apie JAV LB veiklą pasakojo šios organizacijos Krašto valdybos vicepirmininkė Daina Miežlaiš-

kis. Pasisveikinusi su susirinkusiais, D. Nausėdienė išėjo į „Sielos“ galerijoje vykusį susitikimą su čia veikiančių lietuvių moterų labdaros organizacijų atstovėmis bei MLM mokytojomis.

Pakviestas tarti žodį. G. Nausėda pirmiausiai pasakė supratęs, kokią didelę klaidą būtų padaręs, jeigu iš karto po vizito New Yorke būtų keliavęs į Lietuvą ir neužsukęs į Čikagą. Tai, kokią lietuviybės saloje atsidūrė, pamatė lankydamas „lietuviškuosius taškus“. Jis sakė per tas dienas, bendraudamas su čia gyvenančiais ir Lietuvą mylinčiais tautiečiais pats „pasikrovė“ geros energijos ir jautėsi taip, tarsi būtų Lietuvoje. „Mūsų širdys svarbesnės negu technologijos“, – sakė prezidentas. Jo teigimu,

tik širdys gali į stiprų kumštį sujungti visame pasaulyje išsibarsčiusius lietuvius. Tai ir yra ta slapstis, atsakymas į klausimą, kaip tokia maža, tik

3 milijonus žmonių turinti tauta, daro darbus, kurie stebina visą pasaulį.

Lietuvos vadovas atsakė į klausimus apie vienybės nebuvimą Seime, apie skiepus ir galimybių pasų supriešintus Lietuvos gyventojus, apie naują referendumą dėl pilietybės. Šypsena sukėlė ir mažųjų klausytojų pasmalsavimas: kas labiausiai patinka prezidento darbe? „Dalyvauti tokiuose susitikimuose, kaip šis“, – net nesusimąstęs atsakė G. Nausėda.

Kiek kartų pirmoji pora stojo fotografuotis su žmonėmis, panorusiais įsiamžinti su jais atminimui? To ir nebūtų įmanoma suskaičiuoti, bet juk geros emocijos teikia energijos. Todėl ir pasibaigus šiam susitikimui su visuomene, svečių energija dar nebuvo išsekusi. Jie apsilankė krepšinio salėje, kur Čikagos Lietuvos krepšinio lygos prezidentas Aurimas Matulevičius papasakojo apie sportininkų veiklą, pristatė jaunuosius sportininkus, ir, žinoma, nepraleido progos įsitikinti, ar aukštaūgis krepšinio šalies Lietuvos vadovas moka valdyti krepšinio kamuolį.

LR prezidentas ir pirmoji ponija po vakarienes tiesiai iš Lemonto išvyko į oro uostą ir tą patį vakarą išskrido į Lietuvą.

Savo viešnagės metu G. Nausėda susitikimų su organizacijų ir verslo atstovais metu išdalijo nemažai atminimo dovanų, tačiau prezidento dovanų lagaminas neliko tuščias. Jame į Lietuvą išskrido ne tik įvairios JAV gyvenančių lietuvių padovanotos knygos, meno kūriniai. Tautos išrinktas šalies vadovas išsivežė žinią: lietuviai, kad ir kur jie gyvenatų, niekada nepamiršta savo tautos kalbos, kultūros, papročių ir savo tėvynės Lietuvos.

Stiprybės šaltinis – Prezidento priesaika

Atkelta iš 3 psl.

Jeigu būna tokia situacija, kad sunku priimti labai svarbų sprendimą – ar skambinate kam nors, ar turite su kuo pasitarti? Ar vis tikrai reikia pačiam priimti sprendimą?

Tokiais atvejais aš mėgstu atsakyti pats prieš save. Žinote, tai būtų tam tikras silpnybės ženklas – ne dėl to, kad jeigu tu konsultuojeisi, tai nesi stiprus... Bet tartum padarai kitą asmenį atsakingu už tavo sprendimą. Iš esmės juk tau uždėta atsakomybė daryti šitą sprendimą. Ir jeigu, pvz., padarysiu klaidą, tai žinosiu, kad dėl tos klaidos aš esu atsakingas ir nereiks man kaltinti Petro ar Jono, kad jie prie tos klaidos prisidėjo. Jeigu tai teisingas sprendimas – pripažinsiu, kad taip, aš jį padariau, bet nenumenksiu ir savo komandos vaidmens. Turiu puikią komandą, esu jai dėkingas, konsultuojuosi su ja, išiklausau į jos nuomonę, bet ateina momentas, ypačingai tais klausimais, kai ir komanda pasiskirsto į dvi arba tris dalis, ir nėra vieno atsakymo, kada lieki pats su savimi. Tada sakai – viskas, tau reikia priimti sprendimą, niekas už tave jo nepriims.

Mes sulaukėme gražaus diplomačių desanto Jungtinėse Valstijose, kitose valstybėse Lietuvos atstovybėse taip pat dirbuojasi daug moterų ambasadorių, konsulių – ar tai tiesiog sutapimas, ar mūsų laikmečio tendencija?

O manote, kad čia mūsų indėlio jokio nėra (juokiasi)?

Ambasadorių skyrimas yra tiesioginė prezidento pareiga, aišku, suderinus su kitomis institucijomis, ir aš esu labai laimingas, kad Audra Plepytė tapo Lietuvos ambasadore JAV. Susipažinau su ja 2019 m., per pirmąjį apsilankymą Jungtinėse Valstijose, mačiau jos atsakingumą, profesionalumą, padarumą ir, manau, padarėme labai teisingą sprendimą. O tai, kad moterų diplomatinėje tarnyboje šiuo metu yra daugiau, mane tik džiugina. Apskritai, kai kalbama apie komandos formavimą ar paskyrimus, pirmiausia svarstau, kokios yra žmogaus savybės, ar jis tinka šioms pareigoms, ar yra morališkai užsigažavęs. O *post factum* paaiškėja, kad didelė dalis mano komandoje yra moterų, kad paskyrėme pirmą generalinę prokurorę moterį, pirmą Konstitucinio Teismo pirmininkę moterį, pirmą ambasadorę Jungtinėse Valstijose... Nesureikšminu lyties klausimo, man svarbu, kad jos tikrai būtų vertos savo pozicijos ir tada pasakytume – buvo geresnės kandidatės negu vyrai. Kitose pareigybėse gal bus geresni vyrai. Aš džiaugiuosi, kad ateina nauja aktyvi karta moterų, kurios imasi atsakomybės mūsų valstybės gyvenime ir, kaip matau, puikiai dirba. Reiškia – vyrams reikia pasitempti!

Ir kilni misija, ir gyvenimo druska

Girdėjome, kad jūs kolekcionuojate senas knygas. Papasakokite apie šį savo pomėgį – kaip jis atsirado, ar didelė jūsų kolekcija? Gal kažkokias specifines knygas renkate?

Specifiškumas labai paprastas – lietuvių istorijos knygos. Visomis kalbomis ir visų laikotarpių. Turiu jų 4–5 tūkstančius, bet svarbu ne kiekis.

Prisimindamas savo mokyklos laikus, galvoju, koks pasibaisėtinais skurdus buvo mūsų Lietuvos istorijos kursas. O dar ir istorijos mokytoja buvo „idėjinė“, įtikėjusi komunizmu idealais. Ji dar labiau sumažino Lietuvos istorijos kursą, kad galėtų kalbėti apie komunizmo šviesią ateitį. Tiesą sakant, aš va toks ir išėjau iš mokyklos – be Lietuvos istorijos žinių. Po to buvo mano profesinės brandos kelias, pakankamai ilgas, bet apie 33–35-uosius gyvenimo metus aš supratau – na, negaliu toks istorijos alfabetas vaikščioti, tiesiog tai nepadoru.

Mano kolekcionavimo pomėgis pradėjo formuotis nuo Lietuvos istorijos knygų. Aš jas skaičiau, tuo pačiu aš jas rinkau, po to man pasidarė įdomios knygos apie knygas, t.y., knygotyrynė literatūra. Atsirado pomėgis ieškoti vis senesnių knygų, kuris nuvedė net iki XVI amžiaus. Tuo metu mano darbas suteikė finansines galimybes vieną kitą tokią vertingesnę knygą įsigyti. O paskui tai pradėjo darytis savotiška gyvenimo misija. Galvojau, Dieve, kiek tą Lietuvėlę karai, okupacijos talžė, kiek mūsų turtų išgrobta, kiek knygų išvežta į Sankt Peterburgą, į Maskvą... Gal laikas, kad ir kukliomis jėgomis, pradėti tas knygas grąžinti į Lietuvą. Tą patį Lietuvoje daro dar keli žmonės, jie formuoja labai rimtas kolekcijas.

Bet svarbiausia – tai padarė mano gyvenimą tokį įdomų, tokį nuotykingą, aš patyriau tiek visokiausių pergalių ir pralaimėjimų, susijusių su kai kurių knygų paieška ar įsigijimu. Kai kurios knygos išslydo iš rankų paskutinę sekundę, ir tada pergyvenau nežmonišką nusivylimą. Bet visa tai suteikė prieskonio gyvenimui. Ir aš kartais pagalvoju, ar man būtų įdomiau apie savo politinę karjerą memuarus rašyti, ar apie knygotyrynius nuotykius – dar gerai reiktų pasvarstyti.

Dėkojame jums už apsilankymą ir už šiltą pokalbį. Linkime sėkmės!

Kalbėjosi
Ramunė Lapas

20 beprotiškų skaičių iš 2020-ųjų Tokijo olimpinių žaidynių

Atkelta iš 11 psl.

6. Vokietijos jėjimo sportininkė Isabell Werth padarė neprilygstamą karjeros žygdarbį. Pelniusi aukso ir sidabro medalius jėjimo varžybose Tokijuje, ji tapo pirmąja, kuri laimėjo kelis medalius per šešerius skirtingas žaidynes. Turėdama septynis aukso ir penkis sidabro medalius, ji finišavo pirmoji ar antroji visuose 12 olimpinių rungčių, kuriuose dalyvavo.

7. Krepšinis 3 prieš 3 žaidžiamas iki 21 taško. Vienose rungtynėse Kinijos žaidėjas Hu Jinqiu paisiekė turnyro rekordą – 17 taškų, tačiau likę žaidėjai pelnė tik vieną ir Kinija 18:21 pralaimėjo Nyderlandams.

8. JAV moterų krepšinio rinktinės vidutinis ūgis buvo 185,4 cm, o tai prilygo aukščiausio žaidėjo ūgiui jų finalo varžovėje Japonijos komandoje.

9. Gruzijos atstovas Laša Talachadze taip dominavo vyrų sunkiosios atletikos svorio kategorijoje per 109 kg, kur pasiekė pasaulio rekordą (488 kg), kad skirtumas tarp pirmos ir antros vietos rezultato buvo didesnis nei skirtumas tarp antrosios ir aštuntosios vietos.

10. Kita gruzinė, šaulė Nino Salukvadze, pasiekė kitokį rekordą: ji tapo pirmąja moterimi (ir ketvirtąja sportininke apskritai), dalyvavusia devyniose olimpinėse žaidynėse. Tuo metu ispanų ėjikas Jėsus Āngel García tapo pirmuoju asmeniu, kuris dalyvavo aštuoneriose olimpinėse žaidynėse ir niekada nepelnė medalio. Tačiau nė vienas jų nebuvo seniausias Tokijuje; tai buvo 66 metų Australijos jėjike Mary Hanna.

11. 13-metė Sky Brown iš Didžiosios Britanijos pelnė bronzą moterų riedlenčių parko rungtyje, tačiau ji nebuvo jauniausia ant podiumo. Ši garbė atiteko 12-metėi sidabro medalio laimėtojai japonėi Kokonai Hiraki.

12. Įskaitant 19-metę aukso medalio laimėtoją japonę Sakura Yosozumi, bendras moterų riedlenčių parko rungties medalių laimėtojų amžius buvo mažesnis nei dviejų varžovų vyrų rungtyje: 46 metų Rune Glifberg iš Danijos ir Dalas Oberholzer iš Pietų Afrikos.

13. Per ankstesnes devynerias vasaros olimpinės žaidynes Kataras niekada nebuvo laimėjęs aukso medalio. Tokijuje auksą šaliai iškovojė sunkiaatletis Fares El-Bakh ir šuolininkas į aukštį Mutaz Essa Barshim.

14. Sportinis laipiojimas turėjo keistą taškų skaičiavimo formatą – taškai iš trijų skirtingų laipiojimo disciplinų buvo dauginami, kad būtų gautas galutinis reitingas. Jei paskutinėje disciplinoje pirmoje vietoje būtų buvęs čekas Adam Ondra, jis būtų laimėjęs aukso medalį, tačiau užėmęs antrą vietą, jis bendroje įskaitoje finišavo tik šeštąs.

15. Moterų laipiojimo varžybose japonė Miho Nonaka iškovojė sidabrą, bet nė vienoje disciplinoje nepasirodė geriau nei trečia, o jos tautietis Akiyo Noguchi iškovojė bronzą, būdamas ketvirtas visose trijose disciplinose.

16. Nepaisant to, kad neiškovojo medalio, Nyderlandų moterų futbolo komanda per ketverias rungtynes pelnė rekordinius 23 įvarčius, o Vivianne Miedema pelnė 10 įvarčių. Ankstesnis moterų rekordas bet kuriose olimpinėse žaidynėse buvo šeši įvarčiai. Jo vidurkis – 2,5 įvarčio per rungtynes – buvo didesnis nei bet kurios kitos komandos Tokijuje.

17. Auksą laimėjusioje Kanados moterų futbolo rinktinėje iš 22 žaidėjų buvo 14 jaunesnių nei 27 metų, o bronzos medalių laimėtojoje JAV – tik keturios. Dvidešimtmetė Julia Grosso, pelniusi penktąją įvartį baudinių serijoje, buvo jaunesnė už bet kurią JAV futbolininkę.

18. Venesuelos atstovė Yulimar Rojas pagerino moterų trišuolio pasaulio rekordą – 15,67 metro. Iš šešių kartų, kai moteris peržengė 15,40 metrų barjerą, penkis kartus tai padarė Y. Rojas, įskaitant tris kartus šiais metais.

19. Japonai Jun Mizutani ir Mima Ito pelnė auksą stalo teniso mišrių porų turnyre. Tai buvo pirmasis auksas, kurio Kinija nesugebėjo laimėti stalo teniso varžybose nuo 2004 m.

20. Kazachstanas iškovojė aštuonis medalius, ir visi jie buvo bronzos. Nė viena šalis dar niekada nėra pelniusi tiek medalių be aukso ar sidabro.

Olimpiada, Tokijas.

MANO VIRTUVĖ

Prasidės moliūgų derlius. Ne tik turguose, bet ir parduotuvėse dabar jų galima nusipirkti pačių įvairiausių rūšių, spalvų ir dydžių. Kažkada buvusi daržovė-piemenė, dabat ji – tikra stalo karalienė.

Pradžiuginkite namiškius šia rudeniška sriuba. Moliūgas – labai vertinga daržovė. Jei norite, kad sriuba būtų sotesnė, įdėkite 1–2 bulves.

Tiršta moliūgų sriuba

Reikės:

- 1 svaro moliūgo minkštimo
- 1 didelio svogūno
- 2 šaukštų sviesto
- 2 šaukštų alyvuogių aliejaus
- 4 kupinų šaukštų kieto tarkuoto sūrio (pvz. šveicariško GruyŽre)
- 2 lauro lapelių
- 1 puodelio grietinėlės
- saujelės smulkintų kalendros lapelių (coriander)
- 1,5 litro (6–7 puodelių) daržovių sultinio arba verdančio vandens
- jūros druskos
- baltųjų pipirų
- moliūgo sėklų, pakepintų sausoje keptuvėje

Didelį puodą įkaitinti, įdėti sviesto, įpilti alyvuogių aliejaus.

Svogūną nulupti, stambiai supjaustyti ir apkepti, kol taps peršviečiamas, bet nepradės rauduoti.

Stambiais gabalais supjaustyta moliūga, be odos ir sėklų (ir, jei naudojate, bulves), sudėti į puodą, kuriame kepė svogūnas, ir patroškinti kelias minutes. Daržoves užpilti verdančiu sultiniu arba vandeniu, pasūdyti, įberti pipirų, įmesti lauro lapelius.

Virti 25–30 minučių, kol moliūgas suminkštės. Išvirtą moliūgą sutrinti

trintuvu, po truputį įpilant sultinio (nuo sultinio kiekio priklauso sriubos tirštumas).

Prieš patiekiant sriubą pašildyti, įpilti grietinėlės, pabarstyti tarkuotu sūriu ir smulkintais kalendros lapeliais. Supylus į lėkštes sriubą papuošti kepintomis moliūgų sėklomis.

Skanaus!

Jūsų Indrė

Paremkite DRAUGAS FOUNDATION apsipirkdami **amazon smile**

I ŽINGSNIS.
SUSIEKITE SAVO
amazon.com PASKYRĄ
SU
**DRAUGAS
FOUNDATION**
PELNO NESIEKIANČIA
ORGANIZACIJA.
Prisijunkite per
smile.amazon.com
ir paieškoje suveskite
**DRAUGAS
FOUNDATION.**
Šį veiksma pakanka
atlikti tik vieną kartą!

amazon smile
7 You shop. Amazon gives.

II ŽINGSNIS.
PAKEISKITE VISAS
ŽYMELES
(bookmarks)
IŠ amazon.com Į
smile.amazon.com

KASKART
apsipirkdami Amazon
internetinėje
parduotuvėje įsitikinkite,
kad jungiantės per
smile.amazon.com,
o ne
www.amazon.com
Jums jungiantis ir
apsiperkant per
www.amazon.com, Jūsų
parama DRAUGO
NEPASIEKS.

Jeigu jau apsipirkote AMAZON
internetinėje parduotuvėje
jungdamiesi per
smile.amazon.com,
ir kaip paramos gavėjų nurodėte
**DRAUGAS
FOUNDATION,**
perkant kitus kartus, Jūsų
parama jau automatiškai
pasieks mus.

BENDRAUKIME!

www.facebook.com/draugolaikrastis

CHIRURGAJ

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

SKELBIMAMS

Pasiteirauti tel. 773-585-9500

skelbimai@draugas.org

Amerikiečių augintiniams – lietuviška produkcija

Atkelta iš 1 psl.

„Mes žengiame didžiulį žingsnį ne tik kaip KIKA GROUP įmonių tinklas, bet kaip Lietuvos gamintojas, nekantraujantis išvirtinti naujoje bei labai plačioje rinkoje“, – rašė įmonės vadovai savo „Facebook“ paskyroje, dėkodami už pagalbą LR žemės ūkio ir komercijos atašė Washingtono Karoliui Anužiui.

KIKA GROUP – žinomiausias gyvūnų prekių parduotuvių tinklas Lietuvoje. Daugiau kaip 30 metų egzistuojanti įmonė eksportuoti savo pro-

duktą žmonių, patikėjusių šia vizija.

Šiuo metu KIKA GROUP – tarpautinė įmonių grupė, kurią sudaro gyvūnų prekių parduotuvės KIKA Lietuvoje (75 parduotuvės) ir Estijoje (53), didmeninė prekyba su 700 partnerių, viena moderniausių gamyklų Šiaurės Europoje AKVATERA LT, UAB, čempionų namai – šunų veislynas TAURO KENNEL.

Parduotuvėse KIKA galima įsigyti įvairių naminių gyvūnų (graužikų, paukščių, žuvų, roplių) ir visų šiuolaikiškųjų priežiūrai reikalingų priemonių, kad šeimos gyvenimas su augintiniu būtų lengvas, malonus ir teiktų džiaugsmą.

Taip pat klientų patogumui nuolat plėtojama s KIKA gyvūnų kirpyklų tinklas. Čia teikiama gyvūnų maudymo, kirpimo, higienos priežiūros paslaugos. Kirpyklose įrengta naujausia moderni įranga, naudojama profesionalūs kirpimo įrankiai ir kosmetikos priemonės. KIKA kirpyklose naudojami ir kerpami ne tik šunys, bet ir kiti gyvūnai – katės bei triušiai.

dukciją pradėjo daugiau nei prieš 8 metus, o įmonės geografija išsiplėtė į 51 pasaulio šalį.

„Didžiuojamės kiekvienu nauju produkcijos eksportavimo tašku ir tvirtai tikime, kad tai – tik pradžia į gražią ir ilgą draugystę su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis bei visais už Atlanto gyvenančiais augintiniais bei jų šeiminkais“, – rašoma įmonės „Facebook“ paskyroje.

Uždaras akcinės bendrovės KIKA GROUP istorija prasidėjo tuomet, kai įmonių grupės savininkė Janita Januškauskaitė-Plungė, būdama 15 metų, gimtadienio proga įsigijo savo išsvajotą sidabrinį pudelį. Šis šuo, vardu Kika, įtraukė Janitą į gyvūnų priežiūros ir mitybos pasaulį, o bėgant metams jos meile ir rūpesčiu augintiniams užsikrėtė vis daugiau šeimos narių bei

Nuolat atsinaujinanti įmonė didžiosiose savo parduotuvėse KIKA įkūrė veterinarijos kabinetus ir vaistines, kuriose dirba kvalifikuoti veterinarijos gydytojai, galintys nemokamai pakonsultuoti augintinių sveikatos bei priežiūros klausimais. KIKA veterinarijos vaistinėse galima įsigyti gyvūnams skirtų vaistų, specializuotų priemonių bei gydomųjų ir dietinių pašarų.

Įmonių grupei taip pat priklauso viena moderniausių Šiaurės Europoje specializuota gyvūnų pašarų gamykla AKVATERA LT, UAB, kurianti aukščiausios kokybės maistą augintiniams: sausus ekstruduos šunų ir kačių pašarus, grauzikų pašarus ir paukščių lėšalus bei skanėstus.

Parengta pagal KIKA GROUP inf.

A † A JONAS PILECKIS

Mirė 2020 m. gegužės 6 d., sulaukęs 86 metų.

Gimė 1934 m. balandžio 19 d. Lietuvoje.

Gyveno Schaumburg, IL.

Nuliūdę liko: sūnūs Raymond Pileckis ir Rob Pileckis su žmona Julianne Jackson.

A. a. Jonas Pileckis buvo a. a. Marijos (Miknaitis) Pileckis vyras.

Tarnavo JAV kariuomenėje.

Laidotuvių apeigos vyks š. m. šeštadienį, spalio 9 d., 11 val. ryto Šv. Kazimiero kapinių koplyčioje. Po apeigų visi kviečiami atsisveikinimo pietums į „Mabenka“ restoraną, 7844 S. Cicero Ave., Burbank, IL.

Vietoje gėlių šeima prašo aukoti Parkinson's Disease and Movement Disorders, Rush University Medical Center, 1201 W. Harrison St., Suite 300, Chicago, IL 60607.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti velionį savo maldose.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. – Lack & Sons Funeral Home tel. 708-430-5700 arba lackfuneralhome.com

draugas.org/mirties

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

+ Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas:
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 S. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1888

Harvest Fresh
(Vit. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Hights, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigalkščių Užėiga
6312 S. Harlem Ave. Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-566-2430

Kalyna
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W. Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankevičienė
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

Padovanokite savo vaikams, anūkams ir draugams

DRAUGAS NEWS
ir LITHUANIAN HERITAGE
prenumeratą.

Du leidiniai – viena prenumerata!

Kaina JAV – tik 45 dol.

Tai puiki dovana norintiems anglų kalba skaityti apie Lietuvą: šalies žmones, politiką, kultūrą, istoriją, meną, sportą, kulinariją ir kt.

www.draugas.org/news • www.draugas.org/lh •

www.facebook.com/DraugasNews

DRAUGAS INTERNETE

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“ internete be jokio papildomo mokesčio.

Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:

administracija@draugas.org

ir gauti „log in“ bei slaptažodį.

JAV LB Brighton Parko apylinkės nariai ir Švč. M. Marijos Nekalto Prasi-dėjimo parapijos choristai jau du sekmadienius iš eilės prieš 10 val r. šv. Mi-šias susirenka pabendrauti. Smagi nuotaika, lietuviškos dainos, grojant Al-gimantui Barniškiui, rytinė kava ir skanumynai – puikiai pradėta diena!

JAV LB Brighton Parko apylinkės inf. ir nuotr.

PAL. JURGIO MATULAIČIO MISIJOS LEMONTE
PIRMASIS KASMETINIS

Gyvūnėlių palaiminimas

ŠEŠTADIENĮ, SPALIO 2 D., 1:30 VAL.P.P.
PIEVUTĖJE PRIE PLC PAVĖSINĖS

Šventojo Pranciškaus Asyžiečio, gyvūnų ir gamtosaugos globėjo, šventės proga kun. Vaidas laimins gyvūnėlius ir jų šeimininkus. Kviečiame atsivesti ar atsinešti jūsų mielus augintinius, jų nuotrauką ar mylimus pliušinius gyvūnėlius. Laukiame jūsų visų! Dalyvių lauks atminimo dovanėlė!

1YR - 0.75 % APY*
2YR - 1.00 % APY*
*APY - ANNUAL PERCENTAGE YIELD

MOBILE BANKING | INTERNATIONAL WIRES
CREDIT/DEBIT CARDS | SAVINGS | CHECKING

310.828.7095 | info@clcu.org
www.clcu.org

Advokatas

VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 St., Chicago, IL 60629

(Skersai gatvę nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100 • info@midwaylegal.com

Paslaugos: Nekilnojamas turtas • Investiciniai fondai •
Testamentai ir palikimai • Verslo reikalai • Bendri teisės reikalai

www.draugas.org

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais.
Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Vydūno jaunimo
fondo

VARDINIŲ
STIPENDIJŲ
ĮTEIKIMAS

ir PIANISTĖS
**RAIMONDOS
APEIKYTĖS**
PAGERBIMAS

2021 m. spalio 3 d.,
12:30 v.p.p.,

Lietuvių Dailės
muziejuje,
galerijoje „Siela“
Pasaulio lietuvių centre,
Lemonte, IL

- Akademinė dalis
- Meninė programa
- Vaisės

State Farm™

BRYAN KOVACH STATE FARM AGENCY

Providing Insurance and Financial Services
(708)424-8654 www.bryankovach.com

- AUTO
- HOME
- LIFE
- HEALTH
- BUSINESS

New **Lower Rates**
for
Illinois and Indiana

**Call for free
quote Today!**

MABENKA RESTAURANT & BANQUETS

Chicago's Finest Polish & Lithuanian Cuisine
Dine-In, Catering & Pick-up Available

Large menu! Large portions! - Great food! Great service!
Cepelinai (potato/meat dumplings), Kugelis (potato pudding).

FAMOUS - BEST IN TOWN - PANCAKES

Potato Pancakes, Apple Pancakes, Crepes, Cheese Blintzes, Wheat Cakes, Short Stack, Chocolate Chip

10% off with
purchase of
2 Dinners
2 to 7 pm

Family owned & operated - Since 1990

7844 S Cicero Ave., Burbank, IL - 708-423-7679

- jgalica@gmail.com - www.mabenka.com

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį. Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo“ laikraščio gyvavimą daugelį metų!

DRAUGO FONDAS • 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 •

tel: 773-585-9500 • www.draugofondas.org